

Ikt. sz.: FFB-42/35-4/2022.

FFB-11/2022. sz. ülés
(FFB-11/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Fenntartható Fejlődés Bizottságának**
2022. november 17-én, csütörtökön, 10 óra 04 perckor
az Országház Széll Kálmán termében (főemelet 64.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a hazai nukleárisenergia-termelés helyzetéről, különös tekintettel a Paksi Atomerőmű tervezett üzemidő-hosszabbítására és a Paks II. beruházás megvalósítására</i>	5
<i>Kádár Andrea Beatrix tájékoztatója</i>	5
<i>Kovács Pál tájékoztatója</i>	11
<i>Hozzászólások</i>	14
<i>Kádár Andrea Beatrix válasza</i>	22
<i>Kovács Pál válasza</i>	28
<i>A Paksi Atomerőmű meglévő blokkjai üzemidejének további meghosszabbításáról címmel benyújtott, H/1838. számú határozati javaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	31
<i>Határozathozatal</i>	36
<i>A hulladékgazdálkodással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló T/1848. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	36
<i>Határozathozatal</i>	41
<i>A 2026-ig szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programról szóló H/1834. számú határozati javaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	42
<i>Határozathozatal</i>	49
<i>Az ülés berekesztése</i>	50

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a hazai nukleárisenergia-termelés helyzetéről, különös tekintettel a Paksi Atomerőmű tervezett üzemidő-hosszabbítására és a Paks II. beruházás megvalósítására
Tájékoztatót ad:
Technológiai és Ipari Minisztérium képviselője
Országos Atomenergia Hivatal képviselője
Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal képviselője
2. A Paksi Atomerőmű meglévő blokkjai üzemidejének további meghosszabbításáról címmel benyújtott határozati javaslat (H/1838. szám)
(Kormány - technológiai és ipari miniszter)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
3. A hulladékgazdálkodással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/1848. szám)
(Kormány - technológiai és ipari miniszter)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
4. A 2026-ig szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programról szóló határozati javaslat (H/1834. szám)
(Kormány - technológiai és ipari miniszter)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
5. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Keresztes László Lóránt (LMP), a bizottság elnöke
Bencsik János (Fidesz), a bizottság alelnöke

Szabó Rebeka (Párbeszéd), a bizottság alelnöke
 Becsó Zsolt (Fidesz)
 Varga Gábor (Fidesz)
 Harrach Péter (KDNP)
 Orosz Anna (Momentum)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz) Bencsik Jánosnak (Fidesz)
 Zsigó Róbert (Fidesz) Varga Gábornak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Hatvani Szabolcs bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Kádár Andrea Beatrix elnök (Országos Atomenergia Hivatal)
 Kovács Pál elnökhelyettes (Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal)
 Dr. Alföldy-Boruss Márk helyettes államtitkár (Technológiai és Ipari Minisztérium)
 Dr. Zöld-Nagy Viktória helyettes államtitkár (Technológiai és Ipari Minisztérium)
 Keszthelyi Nikoletta helyettes államtitkár (Technológiai és Ipari Minisztérium)
 Arató Gergely (DK) országgyűlési képviselő

Megjelentek

Schmidt András osztályvezető (Agrárminisztérium)
 Marczin Örs természetvédelmi fejlesztési referens (Agrárminisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 04 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Köszöntök mindenkit. A Fenntartható Fejlődés Bizottsága 2022. november 17-ei ülését ezennel megnyitom. Köszöntöm a bizottság tagjait, tisztelt képviselőtársaimat, köszöntöm vendégeinket, mindenkit, aki megjelent a mai ülésen. Megállapítom, hogy a bizottságunk határozatképes.

Dr. Turi-Kovács Béla alelnök urat a mai ülésen Bencsik János alelnök úr helyettesíti, Zsigó Róbert képviselő urat pedig Varga Gábor képviselő úr helyettesíti.

Az ülésünk tervezett napirendjét előzetesen megküldtük a bizottság tagjainak, ezért kérdezem a tisztelt bizottsági tagokat, hogy támogatják-e a mai napirendi sort. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ellenpróba: ki az, aki nem támogatja? *(Senki sem jelentkezik.)* Úgy látom, egyhangúlag elfogadtuk.

Tájékoztató a hazai nukleárisenergia-termelés helyzetéről, különös tekintettel a Paksi Atomerőmű tervezett üzemidő-hosszabbítására és a Paks II. beruházás megvalósítására

Következik az 1. napirendi pont, amely tájékoztatás a hazai nukleárisenergia-termelés helyzetéről, különös tekintettel a Paksi Atomerőmű tervezett üzemidő-hosszabbítására és a Paks II. beruházás megvalósítására. Tisztelettel köszöntöm mai ülésünkön a napirendi pont előadóit, az Országos Atomenergia Hivatal elnökét, Kádár Andrea elnök asszonyt, illetve a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal szakmai elnökhelyettesét, Kovács Pál urat. Nagyon szépen köszönjük, hogy elfogadták a meghívásunkat.

Rendkívül fontosnak tartottuk, hogy egy ilyen napirendi pont a bizottságunk elé kerülhessen. Láthatjuk, hogy az atomenergia-ipart érintően igen jelentős beruházások folynak, illetve vannak napirenden, de ezzel kapcsolatban azt gondolom, hogy más egyéb párhuzamosan futó tevékenységek is indokoltá teszik, hogy ezekről a kérdésekről egy ilyen bizottsági ülés keretében részletesebben is beszélhessünk, adott esetben ezzel is hozzájárulva, hogy a transzparenciát, az átláthatóságot erősíteni tudjuk. Azt gondolom ugyanis, hogy az atomenergiával kapcsolatban, nyilván a biztonsági kérdések mellett, az átláthatóság az, ami talán a legfontosabb szempont.

Mielőtt még rátérnénk konkrétan a napirendi pont tárgyalására, jeleznem kell, hogy egy technikai kérdésben kell döntenünk. Mind Kádár Andrea elnök asszony, mind pedig Kovács Pál elnökhelyettes úr előzetesen jelezték, hogy vetítéssel szeretnék kiegészíteni az előadásukat, ehhez ugyanakkor arra van szükség, hogy megkérdezzem a bizottságunk tagjait, támogatják-e, hogy ez megtörténjen, tehát hogy vetítéssel, szemléltetőeszközzel éljenek az előadóink. Aki támogatja, kérem, szavazatával jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen, egyhangúlag támogattuk.

Egyúttal jelzem, hogy a házszabály 134. § (2) bekezdés a) pontja alapján elrendelem, hogy a vetítés anyagát csatoljuk mellékletként az ülés napirendi pontjának jegyzőkönyvéhez. Egyben felkérem Kádár Andrea elnök asszonyt az Országos Atomenergia Hivaltól, hogy tartsa meg tájékoztatóját. Tessék parancsolni, öné a szó, elnök asszony.

Kádár Andrea Beatrix tájékoztatója

KÁDÁR ANDREA BEATRIX elnök (Országos Atomenergia Hivatal): *(Előadását vetített prezentációval kíséri.)* Köszönöm szépen. Jó reggelt kívánok mindenkinek! Köszönöm szépen a lehetőséget.

Egy rövid, 10-11 diás összefoglalót készítettünk a Paks II. és Paks I. üzemidő-hosszabbítás, illetve engedélyezési témákban. Engedjék meg, hogy nagyon röviden azzal kezdjem, hogy picit beszéljek arról, mi az a jogszabályi környezet, amelyben az Atomenergia Hivatal dolgozik. Miután elolvastam a múlt heti vitát, úgy éreztem, hogy érdemes erről egy-két mondatot szólni, mert elég speciális eljárásaink vannak, és egy speciális nukleáris biztonsági területet viszünk. A két legfontosabb jogszabály, amely meghatározza az ellenőrzési, engedélyezési, felügyeleti eljárásainkat, a munkánkat, az atomtörvény önmaga a speciális szabályokkal és természetesen, mivel közigazgatási eljárásokról van szó, ezért az Ákr. szabályait is figyelembe kell venni. Tehát ezek alapján dolgozunk, illetve természetesen az OAH-rendeletekben, kormányrendeletekben, miniszteri rendeletekben előírtaknak megfelelően.

Ami a szabályozást, a nukleáris biztonsági szabályzatot illeti, ez korábban kormányrendelet volt, most már OAH-rendelet, ez talán a legfontosabb részleteket, részletes követelményeket tartalmazó szabályozásunk, amelyet az engedélyezésnél alapul veszünk. Nagyon fontos látni, hogy a nukleáris biztonsági hatósági eljárásban az engedély megadásának feltétele a nukleáris biztonsági követelmények teljesítése. Ezt azért tartottam nagyon fontosnak kiemelni, mert láttam, hogy félreértés van, amikor arról beszélünk, hogy bürokráciacsökkentési célból bizonyos eljárásokat esetleg egyszerűsítsen. Nagyon fontos szerintem kiemelni, hogy ez nem jelenti azt, hogy bármilyen nukleáris biztonsági követelményt elengednénk. Ezek a követelmények változatlanul ott vannak, és azokat változatlanul teljesítenie kell az engedélyesnek.

Hadd jegyezzem meg itt, hogy több mint 4000 kisengedélyesünk van, tehát nagyon sokszor az ő szempontjukból is fontos az, hogy ezeket az eljárásokat vizsgáljuk és esetleg, ahol lehet, segítsünk adminisztratív szempontból úgy, hogy a nukleáris biztonsági követelmények megmaradnak. Természetesen idetartozik az, hogy amikor a határozatot kiadjuk, feltételeket, kötelezettségeket határozhatunk meg. Illetve nagyon fontos az eljárásban, hogy az előírt nukleáris biztonsági követelmények maradéktalan teljesülését igazolnia kell az engedélyesnek; ez, ugye, azt jelenti, hogy alá kell támasztania számításokkal, szakértői véleményekkel, műszaki megoldásokat be kell tudnia mutatni. És az is fontos, hogy ezeket a célkitűzéseket a létesítmény élettartamának minden szakaszában érvényesíteni kell, nemcsak az üzemeltetési szakaszban, hanem tervezési, telephely-kiválasztási, gyártási szakaszban, a létesítési szakaszban, amelyben most tartunk, majd később az üzembe helyezés, üzemeltetés, s majd egyszer a leszerelési tevékenységek keretében is.

A szabályozásból még egy utolsó rövid rész arról, hogy a nukleáris biztonsági hatóság hogyan dolgozik. Azt gondolom, ezt azért nagyon fontos látni, mert ezt az engedélyesnek is ismernie kell, hiszen a jó engedélyezési eljárásnak az az alapja, hogy egy nagyon jó engedélykérelmet kapjon a hatóság, és akkor valóban könnyű dolga van. A nukleáris biztonsági hatóság a döntését a rendelkezésére álló tények átfogó és részletes értékelése mellett, a jogszabályi követelmények teljesülésének vizsgálata alapján hozza meg. Tehát azt vizsgáljuk, hogy teljesül a nukleáris biztonsági követelmény, vagy nem teljesül a nukleáris biztonsági követelmény. Ami nagyon fontos a munkánk szempontjából, az az, hogy a benyújtott dokumentációnak pontosnak és elégségesnek kell lenni annak megítéléséhez, hogy teljesüljenek a követelmények. Amennyiben nem pontos vagy nem elégséges a dokumentáció, akkor jön a hiánypótlás, s ahhoz, hogy az eljárást le tudjuk zárni, nekünk döntenünk kell. Amikor nem tudunk döntenünk, akkor kiírjuk a hiánypótlást. *(Szabó Rebeka megérkezik az ülésre.)*

Még egypár dolog mutatóban, hányféle eljárásunk van tulajdonképpen, ami - és most már kicsit ráfordulva a nagy engedélyesekre - a nagyobb nukleáris létesítményeknél játszik, különböző ügyintézési határidőkkel, különböző jogszabályi hivatkozási helyeket, alapot mutatva. Látható, hogy a 150 napos gyártási engedélyezési

vagy 120 napos beszerzési engedélyezési eljárások mellett, mivel építési hatóságként is eljárunk kerítésen belül, ott is - különböző nukleáris biztonsági funkciótól függően - különböző eljárási határidők vannak: 150 napos a konténmentre, 42 napos a felvonulási épületek, kiszolgáló épületek tekintetében, egyéb épületeknél pedig 60 napos eljárás. Ez tehát mutatja azt, hogy gyakorlatilag hányfajta eljárásban kell gondolkodnunk, akár csak építmények terén vagy akár csak a különböző rendszerek, rendszerelemek tekintetében is, hiszen van gyártási, van szerelési engedély vagy van beszerzési engedély azoknál az elemeknél, rendszerelemeknél, amelyeket kereskedelmi forgalomban is el lehet érni. (*Arató Gergely és Orosz Anna megérkezik az ülésre.*)

A Paks II. engedélyezésről, az elején nagyon röviden: itt csak a létesítményszintű engedélyeket emeltük ki. A létesítési engedély volt augusztus 25-én, ami most a leginkább meghatározó az elkövetkezendő időszak szempontjából. Ezzel együtt jött a biztonsági övezet kijelölése is; ugye, Paks II. mellett ott van a Paks I. Atomerőmű, és a kettőnek a biztonsági övezetét - gyakorlatilag átlapoló biztonsági övezetekről beszélünk - meg kellett határozni.

Volt egy telephelyengedély-hosszabbításunk is, mivel a 2017-ben kiadott telephelyengedély öt évig volt érvényes. Ezt megvizsgáltuk, új információt nem találtunk, amely befolyásolta volna vagy indokolta volna a korábbi döntés felülvizsgálatát. Ezért márciusban a telephelyengedélyt is meghosszabbítottuk, de természetesen a létesítési engedély, mivel ezek a létesítményszintű engedélyek egymásra épülnek, ezt már gyakorlatilag túllépte - így fogalmaznék talán.

Kiemelt engedélyek Paks II. kapcsán, amit kiadtunk - talán csoportokban mondanám. Terület-előkészítési engedélyek. Itt a résfalazás, talajszilárdítás a két első nagy témakör, amiről ennek kapcsán beszélni kell. Nem tüntettük föl a listán, mert kisebb jelentőségűnek számít, de idetartozik, hogy mindkét esetben, a résfalazás, talajszilárdítás kapcsán tesztelési engedélyek is kerültek kiadásra, ezeket a tesztelési tevékenységeket az engedélyes már lefolytatta, és kiértékelés alatt áll az eredményük, illetve dolgozzák majd be a kiviteli tervekbe.

A résfalazás: a résfal szerepe az, hogy minimalizálja egyrészt az építkezésnek a Paksi Atomerőműre gyakorolt hatását, tehát biztonságnövelő ebből a szempontból is, illetve a talajvíz-beáramlás ellen véd gyakorlatilag a vízzáró résfal az építkezés során. Itt egy háromelemű vagy három részből álló folyamatról van szó: van egy vízzáró zagyfal tulajdonképpen; van egy szádpallóval megerősített, a munkagödör kitémasztását szolgáló résfal; és van egy helyszínen betonozott vasbeton résfal is, amely lényegében a végső támasztékot adja a munkagödörnek.

Mellette a talajszilárdítás az, ami a terület-előkészítési engedélyek közül eddig már kiadásra került. Ez a gyakorlatban széles körben alkalmazott módszer, nemcsak a nukleáris iparágban, hanem gyakorlatilag minden olyan területen, ahol, mondjuk, a talajfolyósodás veszélye fennáll; az épületek állékonyságát, földrengésállóságát hivatott biztosítani. Ez az engedély is kiadásra került június 10-ével.

Amellett az 5. blokk, tehát a reaktorépület engedélye is kiadásra került augusztus 30-án. Mellette a nukleáris sziget hat épületét látják. S a lista két utolsó eleme már gyártási engedély, úgynevezett hosszú gyártási idejű engedélyekről beszélünk. Ezek olyan rendszerelemek vagy rendszerek, amelyeknek a gyártása több mint egy évet vesz igénybe a nukleáris biztonsági szabályok szerint. Ezeknél az engedélyesnek lehetősége van még a létesítési engedély kiadása előtt beadni az engedélykérelmeket, és azoknak az elbírálásra sor kerülhet.

Az olvadécsapdáról érdemes kiemelni, hogy egy 3+-os, tehát újgenerációs nukleáris létesítménynél gyakorlatilag egy passzív biztonságnövelő elem, amely a fukusimai tapasztalatok felhasználásával erősíti a biztonságot, hiszen ott az aktív zóna leolvadásakor történeteket vették figyelembe. Itt egy olyan edényről, egy kúpszerű

edényről beszélünk, amely rendkívül kis valószínűséggel, tízmilliomodnyi valószínűséggel bekövetkező események esetén is biztosítja azt, hogy hűti az olvadékokat, biztosítja, hogy nem léphet az olvadék reakcióba a betonnal, és ami a legfontosabb, hogy szubkritikus állapotban tartja az olvadékokat, tehát nincs nukleáris reakció. Ennek a zónaolvadék-csapdának vagy ennek a kettőnek - hiszen két blokkról beszélünk - a gyártási engedélye kiadásra került, és gyakorlatilag megkaptuk a reaktortartályok engedélykérelmét is, amelyeknek az elbírálása úgyszintén megtörtént. Hadd emeljem ki, hogy ezekben az engedélyekben is a hazai szakértők mellett külföldi szakértőt is bevontunk, adott esetben itt például német cégről volt szó, aki részt vett a reaktortartályok engedélyének elbírálásában. Tehát azt gondolom, a szakértői támogatást, amelyre a költségvetési keret és a jogszabályok lehetőséget nyújtottak, a hivatal maximálisan igénybe vette ezekben az esetekben.

Az 5-ös, 6-os blokk létesítési engedélyével kapcsolatban az eljárás 2020. július 1-jén kezdődött. Az eljárásnak az a lényege, hogy az engedélyesnek igazolnia kell, hogy az általa bemutatott műszaki megoldások a létesítmény tekintetében felépíthetővé és biztonságosan üzemeltethetővé teszik a létesítményt, igazolni kell, hogy a telephelyjellemzőket figyelembe vette, és hogy gyakorlatilag azokkal a külső-belső veszélyeztető tényezőkkel, kockázatokkal szemben, amelyek a NAÜ-követelményekből erednek, megfelelő biztonsági védelemmel rendelkeznek.

A munka 15 munkacsoportban zajlott. Külön munkaterv kerül az ilyen típusú engedélyeknél kidolgozásra a nagy volumenű adminisztratív igény miatt. Több esetben kértünk hiánypótlást. A legnagyobb visszhangot kiváltott eset a 2021. szeptemberi hiánypótlás volt. Ennek alapján az engedélyes benyújtotta a szükséges dokumentációt, amelyet a hivatal megvizsgált és gyakorlatilag augusztus 25-ével ki tudtuk adni a létesítési engedélyt, hiszen teljesültek a nukleáris biztonsági követelmények, amelyek a jogszabályban meg vannak fogalmazva. Egy visszatartási pontot adtunk, az előzetes biztonsági jelentés frissítését. Ez a visszatartási pont van. Ez azt jelenti, hogy a nukleáris biztonság szempontjából fontos építmények létesítése azután kezdhető meg, ha az ügyfél benyújtotta a frissített biztonsági jelentést, a hivatal pedig megvizsgálta és nyilatkozott arról, hogy elfogadja a jelentést.

Örömmel tudom mondani, hogy az engedélyes múlt hét csütörtökön benyújtotta a frissített előzetes biztonsági jelentést, tehát a hivatal most már dolgozik az anyagon, gyakorlatilag a mai délután már kapom az első tájékoztatót a benyújtott anyagokkal kapcsolatban.

Az engedély kapcsán érdemes kiemelni, hogy részletes és eseti jelentési kötelezettségeket is meghatároztunk az engedélyes számára a nukleáris biztonsági szabályzat alapján. A beszállítói minősítések, az eltérések, a nem megfelelések jelentési kötelezettsége van szabályozva, illetve az ütemtervektől való eltérés. Ezek, azt gondolom, nagyon fontosak. Van egy olyan pont is, ahol a beszállítót és a fővállalkozót akadályozó tényezők tekintetében is jelentenie kell az engedélyesnek.

Érdemes kiemelni, hogy a közmeghallgatást lefolytatta a hivatal a törvényi kötelezettsége szerint. Ez 2021 márciusában került lefolytatásra, több mint 150 kérdés volt. Ezek lényegében olyan új információt nem tártak fel, ami szükségessé tette volna a folyamatban lévő vizsgálatok, illetve döntés módosítását. A közmeghallgatás mellett egy NAÜ-misszió, a TSR-misszió is vizsgálta az előzetes biztonsági jelentést és a valószínűségi biztonsági elemzéseket is, tehát közösen. Ezek az észrevételek, amelyeket a NAÜ adott, beépültek a későbbi jelentésbe, illetve azok az észrevételek, amelyek nem aktuálisak még a létesítési szakaszban, hanem majd az üzembe helyezésnél lesznek aktuálisak, nyilván később fognak megjelenni.

Összességében az látható, hogy egy kétéves eljárás végén egy olyan ügyben döntöttünk, ahol még '19. végi, '20. elejei állapotokat tükrözött az EBJ, tehát azt

gondolom, hogy abszolút érthető, hogy miért kértük a frissített előzetes biztonsági jelentést, főleg azért is - hozzátenném -, mert ezek folyamatosan frissülő dokumentumok, hiszen ezeknek majd az üzembe helyezésre, üzemeltetésre VBJ-vé, tehát végleges, végső biztonsági jelentéssé kell válniuk. Tehát gyakorlatilag semmi olyan plusz adminisztrációs kötelezettséget nem raktunk az engedélyesre, amelyet nem kellene tulajdonképpen megtennie, viszont azt gondoltuk, hogy egy kétéves ügymenet végén, ahol sokat változott, sokat fejlődött menet közben a tervezés - és itt hadd mondjam el, hogy például a terület-előkészítési eljárásoknál is konkretizálódott, hogy egy DSM-technológiával fogják a talajszilárdítást elvégezni -, ezekkel frissíteni kellett az anyagokat.

Az eljárásba bevont szakhatóságok közül kettőt emelnék ki. A Baranya Megyei Kormányhivatal környezetvédelmi, bányafelügyeleti szakkérdésekben járt el, majd később, a végén a bányafelügyeleti kérdések már a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságához kerültek, őket is megkerestük az eljárás végén. A másik szakhatóság a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósága. Azt gondolom, nem kell magyarázni, hogy egy atomerőműnél a tűz- és katasztrófavédelmi követelményeknek, az NBEIT-nek, a nukleárisbaleset-elhárítási tervnek történő megfelelés tekintetében történt meg a bevonásuk.

Mi az, ami most történik? Látni kell, hogy kiadtunk egy engedélyt, amely egy komplex létesítményszintű engedély, ez egy műszaki koncepció plusz a biztonsági megoldások megítélésére adott engedély. Ez nem jelenti azt, hogy a következőben létesítendő rendszerek, rendszerelemek, építmények esetében ne kellene lefolytatni a megfelelő eljárásokat, úgyhogy ezek gyakorlatilag még hátra vannak.

Az engedélyes jelen pillanatban a terület-előkészítési tevékenységeket végezheti. Említettem, hogy a résfal-, talajszilárdítási tesztek lementek, ezeknek a kiértékelése és az eredmények kiviteli tervekbe történő beépítése van folyamatban. A munkagödörnek 5 méterig, tehát a talajvíz szintjéig történő kiemelése az 5. blokk alatt folyamatban van, ezt helyszíni ellenőrzéseken is figyelemmel kísértük, akár csak a teszteknel is, mind a két tesztenél ott voltak helyszíni ellenőrzésen a munkatársaink, de lehetett követni online is, erre is lehetőséget biztosítottak a hivatal vezetésének. A felvonulási épületek kivitelezése megkezdődött. Amit talán nagyon fontos épületként kiemelni, az a betonkeverő üzem, és a gyártása megkezdődött a két kiemelt, hosszú gyártási idejű berendezésnek.

Paks II. kapcsán körülbelül ilyen képet tudok most adni. Azt mondhatom, hogy azokkal a társhatóságokkal nemzetközi szinten, akik hasonló feladatok előtt állnak, természetesen kapcsolatban vagyunk, a hivatal munkatársai és a szakértői gárda is, akik részt vesznek majd az ellenőrzési tevékenységekben is, voltak lenn Akkuyuban, megtekintettük a török projektet, ahol a török kollégák gyakorlatilag minden kérdésünkre tudtak válaszolni, illetve biztosították a teljes bejárását a területnek olyan szinten, hogy gyakorlatilag a 2. blokkig be tudtunk menni és meg tudtuk nézni a beemelt reaktortartályt. Tehát azt gondolom, hogy ez egy nagyon komoly segítség. Természetesen folyamatos a tapasztalatcsere abban, hogy hogyan készülünk fel a következő időszakokra. Ez egy nagyon komoly szervezést igényel a hivatal részéről is, és azt gondolom, hogy kell egy saját engedélyezési és ellenőrzési tervet is lényegében felállítanunk és annak kapcsán megtervezni a következő tevékenységünket. Ebben most körülbelül itt tartunk.

A külföldi hatóságok közül a finn és a szlovák hatóság az, amelynek képviselőivel személyesen is tárgyaltunk. A finneknél nemcsak az Olkiluoto-projektre kell gondolni, amely felmondásra került, hanem ők az Arevával is építettek nukleáris létesítményt, amely üzembe helyezésre került. Tehát azoknak a tapasztalatait is tudjuk cserélni. Alapvetően szabályozói szinten szerintem nagyon jelentős ezeknek az eszmecseréknek

a hozadéka. Pont a héten, kedden voltam kinn a szlovák kollégáknál, és ott a szlovák hatóság vezetőjével és kollégáival egy majdnem egész napos tárgyaláson áttekintettük az ő engedélyezési tapasztalataikat, illetve azt, hogy körülbelül milyen kérdéseket, milyen tapasztalatokat gyűjtöttünk. Azt gondolom, többé-kevésbé teljesen azonos kép alakult ki az összes regulátorban, tehát nem tapasztaltam nagy eltérést semmilyen szinten.

Üzemidő-hosszabbítás Paks I. esetén. Amit itt kiemelnék: négy blokk egy üzemidő-hosszabbítás plusz 20 évre az eredeti 30 éves üzemidő helyett 2012-17 között lement, a blokkok engedélyezett üzemidejét itt láthatják, 2032 és '37 között fog lejárni.

A hazai szabályozás kapcsán kiemelném, hogy az amerikai szabályozáshoz nagyon hasonló rendszerünk van üzemidő-hosszabbításban, amit illesztettünk a hazai jogszabályi környezethez, és egy meghatározott időtartamra vonatkozó engedélyezési eljárást tartalmaz. A regulátor szempontjából kétlépcsős folyamatról beszélhetünk, amely már az első üzemidő-hosszabbításnál is lement, mi meg fogjuk tartani ezt a gyakorlatot, tehát az engedélyes egy üzemidő-hosszabbítási programot fog elkészíteni, amit ha az OAH jóváhagy, akkor kerülhet majd sor az abban foglalt intézkedésekkel és az OAH által szabott feltételekkel végrehajtásra és majd annak alapján az üzemidő-hosszabbítási eljárás lefolytatására. Tehát egy program és utána az eljárás. Ez ugyanúgy fog történni, mint ami a 2012-2017 közötti időszakot fémjelezte.

Még egy olyan mankónk van, ami nagyon segít: az úgynevezett időszakos biztonsági jelentések rendszere. Ez mind uniós, mind pedig NAÜ-s szinten követelmény az engedélyes felé: tízévenként lefolytatni az időszakos biztonsági felülvizsgálatokat. Az előző IBF 2017-ben történt, az annak alapján készült jelentést az OAH elfogadta, és ennek alapján 2027-ig az időszakos biztonsági jelentésben is rögzített a megfelelő feltételek teljesülése. Az IBF nemcsak a hazai jogszabályi keret szerinti ellenőrzést jelenti, hanem a nemzetközi jó gyakorlatokat is figyelembe veszi, tehát úgy gondolom, ez egy igen fontos mankó az eljárás lefolytatásánál.

A nukleáris biztonsági feltételeknek itt is maradéktalanul teljesülnie kell. A jogszabályi környezet alapvetően az atomtörvény és az NBSZ megfelelő előírásai. Ugye, itt már nem a 9-es kötet lesz majd, hanem üzemelő atomreaktoroknál vagy blokkoknál a 4-es kötet lesz alapvetően, amelyeket figyelembe veszünk.

Az engedélyesnek igazolnia kell, hogy az erőmű minden biztonsági funkciót ellátó rendszere, rendszerlemele teljesíti az elvárt biztonsági funkcióit az üzemidő-hosszabbítás alatt, és azt is igazolnia kell majd, hogy a megfelelő olyan projektekkal vagy programokkal rendelkezik, amelyek gyakorlatilag monitorozni tudják és ellenőrizni is tudják a működőképesség fenntartását.

Az élettartamot egy atomerőműnél, egy üzemidő-hosszabbításnál, azt gondolom, alapvetően a nem cserélhető berendezések vagy rendszerlemek élettartama szabja meg, ezekre külön figyelmet fordítunk, de természetesen a karbantartási, öregedéskezelési, biztonsági ellenőrzési, környezetállósági, minőségi és a kisebb eszközök cseréje, ezek folyamatos monitorozása történik, és az időszakos biztonsági jelentésben foglaltaknak az ellenőrzése is.

Amit kiemelnék: az üzemidő-hosszabbításhoz az első és legeslegfontosabb lépés gyakorlatilag a környezetvédelmi engedélyezésnek, a környezetvédelmi engedélynek a megújítása. Nyilván itt egy környezetvédelmi hatósági vizsgálatra és az espoo-i egyezmény alapján egy hazai és nemzetközi környezeti hatásvizsgálatra is szükség van. Ezeknek is meg kell történni, illetve az OAH eljárásában is a megfelelő közmeghallgatások meg fognak történni.

A második üzemidő-hosszabbításra még csak most születnek tapasztalatok nemzetközi szinten is. Ugye, az amerikaiaknál már van egy-két olyan blokk, ahol 80 éves üzemidőtartamról beszélhetünk, és azt látjuk, hogy a VVER-eknél is van, ahol már

túlmutatnak a 60 éven, viszont EU-s területen talán a finnek vannak előttünk, Loviisa '77-ben kezdett el működni, tehát a finn regulátor dolgozik már ott is a következő 20 éves üzemidő-hosszabbításon. Ott valószínűleg előbb le fog zárulni az eljárás, és nagy valószínűséggel itt is a finnekkel történő tapasztalatcserének óriási szerepe lesz. Tehát ebbe az irányba mindenféleképpen megyünk, de a nemzetközi saját fórumainkon is - az ENSREG a regulátorok uniós munkacsoportja, a WENRA pedig a nyugat-európai regulátori fórum - a hatósági együttműködés is folyik; természetesen az engedélyeseknek is megvan a saját fórumuk, ahol tapasztalatcserét tudnak folytatni. Tehát itt is folyamatosan napirenden vannak a témák.

A NAÜ-missziók pedig tulajdonképpen örök dolog ezeknél az engedélyeknél, hiszen az alapvető műszaki biztonsági követelmények mindig a NAÜ-szabályozásból jönnek, mindig onnan kerülnek tulajdonképpen az SSG-ből áttemelésre. Két missziót emelnék ki. Nyilván a legegyszerűbb magára az üzemidő-hosszabbításra a SALTO-missziók. Ez az első üzemidő-hosszabbításra igénybe lett véve; ezt az engedélyes fogja igénybe venni.

A szabályozói kérdésekre is azt mondanám, hogy ide tartozik az IRRS, tehát ez az Integrated Regulatory Review Service. Ez is a NAÜ nemzetközi missziója, és itt két dolgot vizsgál: egyrészt a szabályozói környezetet, tehát a jogszabályi környezetet, másrészt a szabályozónak, tehát a regulátornak a hatékonyságát, működését, függetlenségét. Az előző IRRS-misszió 2015-ben volt, én azon már részt vettem anno még a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium részéről. 2018-ban volt a felülvizsgálata gyakorlatilag, egyfajta follow-up missziója, hogy az ott tett ajánlások hogyan teljesültek. A következő misszió '25-ben várható, ami azt jelenti, hogy '23-ban meg kell kezdenünk a felkészülést, ugyanis ezek nagyon nagy energiaráfordítást és rendkívül sok adminisztrációt kívánó missziók, viszont rendkívül hasznosak. Az én kollégáim is részt vesznek ilyen misszióban, például a helyettesem most nem olyan rég a finn IRRS-misszióban vett részt. Ezek tehát folyamatosak, és ennek nagyon nagy hozzáadott értéke van.

Úgy gondoltam, ennyit tudnék elmondani első körben, és amennyiben van kérdés, akkor arra természetesen válaszolni fogok majd.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönjük elnök asszony tájékoztatását. Most pedig megkérem Kovács Pál elnökhelyettes urat, hogy tartson egy rövid tájékoztatót. Köszönöm előre is.

Kovács Pál tájékoztatója

KOVÁCS PÁL elnökhelyettes (Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal): *(Előadását vetített prezentációval kíséri.)* Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Jelenlévők! A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal elsődleges és fő feladata az új blokkok engedélyezésében a hálózatba illeszthetőség kérdésének vizsgálata. Ennek a vizsgálatnak az eredményei előtt engedjék meg, hogy előbb a környezetről, erről a bizonyos hálózati környezetről mutassak egy pár diát.

2021-ben az országunk importfüggősége nem változott, a helyzet nem javult, nem romlott, de körülbelül ezzel az ingadozó importfüggőséggel kellett szembenéznünk, egy olyan 27 százalékos, 26,868 százalékos átlagos importfüggőséget jelentett a történetben. Ha megnézzük Magyarországnak az 1983 óta, a Paksi Atomerőmű 1-es blokkjának az üzembe helyezése óta eltelt időszakát, akkor azt látjuk, hogy míg a nyolcvanas éveket és a kilencvenes évek elejét egy elég jelentős egyoldalú importfüggőség jelezte, utána volt egy viszonylag nyugodtabb periódus, napjainkra megint ugyanoda érkeztünk, ahol voltunk a nyolcvanas években. Ami látható, hogy maga az importfüggőségünk folyamatosan nő, a függőségünk mértéke jelentős,

hasonlóan a nyolcvanas évekhez, és az átlagos fogyasztásnövekedési ütem durván 1,35 százalékos volt. Az elmúlt két-három évben gyakorlatilag a napi fogyasztási csúcsok is megdőlnék; van, amikor naponta, hetente dőlnek meg; a legutolsó fogyasztási csúcs 7396 megawatt volt.

Itt látszik, hogy valójában nemcsak a téli csúcsigény, de a nyári csúcsigények is emelkedtek. A piros vonal mutatja, hogy 2021. évben hogyan is változtunk, honnan indultunk el 2017-től, és ezt leginkább a lakossági kereslet növekedése indokolta. Hogy mennyire kirívó ez az importfüggőség, ez a ráta, ha a 2018-as helyzetet nézzük, akkor ez a helyezésünk eléggé előkelő: Magyarország a harmadik helyen állt az OECD-tagországok között.

Mi is az a cél, ami miatt szükségünk van atomerőműre? A dekarbonizáció. Erről az ábráról látható, hogy Magyarország nem áll rosszul a dekarbonizáció terén, sőt nagyon jól áll, hiszen a megújuló energia és az atomenergia arányának a növelésével, az energiahatékonyság és az energiatakarékosság mellett egy egészen kedvező széndioxid-kibocsátást tudtunk elérni. Ha ezt összehasonlítjuk olyan zöld országokkal vagy zöldnek mondott országokkal, mint például a német gazdaság, látható, hogy az ő kibocsátásuk többszöröse a magyar kibocsátásnak. Tehát előkelő, kedvező helyen állunk az Európai Unióban. Még annyit talán meg lehetne jegyezni, hogy mind az északi országok, mind a közép-európai országok esetében leginkább a vízenergia és az atomenergia párosítása a megújuló energiaforrásokkal az, ami ezt a kedvező értéket lehetővé teszi.

Nézzük, hogyan néz ki az energiakosár, mik ennek az elemei! Ezen az ábrán az elmúlt hét adatait látják. Feltüntettük, hogy a nyári csúcsterhelés is szépen közeledik a téli csúcsterheléshez, ami leginkább a légkondicionálóknak köszönhető. A napi fogyasztási adatok látszódnak az elmúlt egy héten belül, látszik, hogy amíg a heti csúcsterhelés valamikor csütörtök délután, illetve az esti órákban volt 5736 megawattos villamos fogyasztással, addig az átlaghőmérsékletekkel korrigálva emellett a naperőművek teljesítménye - mind a háztartási, mind az ipari naperőművek termelése - az időjárástól rendkívül függ. Jellemző Magyarországra, hogy a fogyasztási csúcsok a téli időszakban vannak, az esti időszakra esnek, tehát 5 óra környékére, 5 óra utáni időszakra, és látható, ha megnézik ezeknek a sárga görbéknek a lefutását, hogy ebben az időszakban, 15 órát követően gyakorlatilag a megújuló energiaforrások közül maximum a szélre lehet számítani, és ez egészen a tavaszi időszakig tart.

Itt látható az elmúlt hét termelése, mind a szélenergiát, mind a napenergiát az alsó ábrán látják, kékkel jelölve ezt a kis területet, ahol a 350 megawattnyi beépített szélenergiatermelés teljesítményét látják, ami szintén eléggé nehezen tervezhető. A naperőműveket fölötté látják. Az egyedüli vonal az atomerőmű termelése, a 4. blokk most éppen főjavításon van, ami éppen a múlt héten kezdődött el. Fölötté látható a Mátrai Erőmű, ez a narancssárga csík a széntüzelésű erőmű ábrája alatt, illetve látható, hogy a gázos erőművek azok - kék vonallal jelölve -, amelyek a napi teljesítményváltozást és a fogyasztási igények kiszabályozását végzik, láthatóan eléggé intenzíven változó mértékben vesznek részt az áramtermelésben.

Itt a tavalyi évi éves görbét látják, ez az energiakosarunk, amiből 34 százalékkal vesz részt az atomenergia, 19 százalékkal a földgáz, 7 százalékkal a mátrai szénenergiatermelés, a megújuló energiaforrások ehhez 10 százalékkal járultak hozzá, és az importszáldó pedig 29 százalék. A megújulóknál is látszik, hogy ennek döntő elemét a napenergia, a biomassza, illetve a szél viszik el. Ha megnézzük a 2022. január 25-én, 17 óra 15 perckor mért adatokat, akkor mértük ezt a 7396 megawattos csúcsterhelést, akkor már mindjárt nem annyira kedvező a kép, hiszen ha az összes megújuló energiaforrásból 291 megawatt jött ki, miközben a naperőművi közel 3500 megawattnyi beépített teljesítményből nulla megawatt jött ki, eközben az importszáldó természetesen 10

százalékkal megemelkedett. Tehát a helyzet ilyenkor nem túl rózsás, mert arra a beépített teljesítményre, még ha duplája lenne, akkor is nulla mértékben tudnánk számítani. Itt látható ez az ábra, hogy a fotovoltaikára és a szél termelésére mennyire számíthatunk. A piros vonal jelzi a beépített kapacitást egészen 2022 15. hetéig, ami 3382 megawatt volt. Ez a beépített teljesítmény, és alatta pedig az, ami a teljesítmény alapján a tényleges lejött kapacitás. Látható, hogy ezek mellett a kék pontok mutatják, hogy egyébként mennyi áramigénye volt a hazai lakosságnak és az iparnak ugyanebben az időszakban, külön kiemelve ezt a bizonyos 7396 megawattot.

Ezek tényadatok, a fotovoltaika teljesítménykihasználási tényezője az évszaktól függően változik. Hogy éves átlagban mennyire számíthatunk rá, ez 16,87 százalék, a szél valamivel jobb. Ezek történelmi adatok, 22,72 százalék, és összehasonlításban, hogy miért is van szükség atomerőmű és a megújuló energiák kombinálására: mert akkor is kell energiát termelni, amikor a többiek nem termelnek.

Mit jelent ez a hálózat üzemeltetője, a Mavir részére? Itt egy III. hó 4-ei és 5-ei példát tetszenek látni. Látható, hogy azok a prognózisok, amelyeket a megújuló kapacitások betáplálásban vállaltak, egyik pillanatról a másikra borultak meg, mert bejött egy felhős időszak, és innentől kezdve a Mavirnak durván pluszban egyik nap 800 megawattot kellett hirtelen előteremtenie a prognosztizálhatatlan időjárás-változás miatt, majd másnap még hidegebb lett, akkor pedig mínusz 400 megawattot kellett valahogy leterhelnie. Ez 1300 megawattnyi terhelésingadozást jelent, ami fantasztikusan nagy, ezt - mind a pozitív, mind a negatív teljesítményt - valahonnan a piacról be kell tudni szerezni.

A World Energy Outlookban, amit a Nemzetközi Energia Ügynökség most újonnan adott ki körülbelül három héttel ezelőtt, gyorsan megnéztük, hogy milyen megállapításokat tesznek. Csak egypár mondatot idéznék belőle. Ennek a nemzetközi szakmai think tanknak az volt a javaslata, hogy a nemzeti kormányok engedélyezzék az üzemidő-hosszabbításokat, hogy a nukleáris erőművek a lehető legtovább üzemelhessenek, amíg biztonsággal üzemeltethetők. Három scenárióban vizsgálták a jövőbeli lehetőséget, hogy hogyan lehet 2050-re azt a zéró kibocsátást elérni, és ebben a három scenárió közül van egy teljesen zéró emissziót eredményező drasztikus scenárió, amit ők megvalósíthatatlannak látnak atomenergia nélkül. Volt egy ilyen mondat is, hogy a jelen energiaválság - ugye, ilyet már tapasztaltunk az olajválság idején - ugyanolyan nukleáris forradalmat hozhat, mint amelyet annak idején a hetvenes években láttunk és a nyolcvanas évek csúcs atomerőmű-építési időszakát jellemzi, amikor évente 30-35 blokkot helyeztek üzembe. A nap- és a szélenergia vezeti az energiaforradalmat, helyettesíti a fosszilis forrásokat, de a rugalmasság kérdését nem szabad elfelejteni. Ma a vízenergia után a második legjelentősebb alacsony széndioxid-kibocsátású technológia a nukleáris, a világ villamosenergia-termelésének 10 százalékát adva 2020-ban, és ebben a bizonyos Net Zero scenárióban nemcsak az új atomerőművek építése, hanem a már meglévő atomerőművek további üzemidő-hosszabbítása is szerepet kap, aminek költségére azt mondják, hogy rettenetesen versenyképes, tehát mindenképpen célszerű a naperőművi, fotovoltaikus és szeles beruházásokkal párhuzamosan biztosítani. Még azt is hozzáfűzik, hogy ha ez nem lenne, akkor durván 500 milliárd USA-dollár többletfektetéssel tudnánk csak a Net Zero-t elérni 2050-ig.

Összefoglalásként azt emelném ki, hogy az atomenergia ezek alapján a hazai villamosenergia-kosár elengedhetetlen eleme, mert csökkenti az árampiacunk importfüggőségét, egy diverzifikált energiaforrás, növeli az áramellátás biztonságát, versenyképes termelő, minimális a karbonlábnyoma, gyakorlatilag a klímaváltozás elleni globális küzdelemben nélkülözhetetlen elem a nukleáris alapú hidrogéntermelés, és megjelent most már az EU energiapolitikai dokumentumaiban. Ezt is észrevették a

World Energy Outlook készítői. Megbízható termelő technológia hazánkban immár több mint 40 éve, és az áramellátás biztonságának fenntartása érdekében megoldás mind a Paksi Atomerőmű meglévő blokkjainak élettartam-hosszabbítása, mind az új blokkok építése.

Az energiahivatal a maga részéről ezeket vizsgálta, a paksi új blokkok engedélyezési folyamatában már kiadta az elvi engedélyt. Ötszáz megawatt fölött a hivatalnak vizsgálnia kell a hálózatba illeszthetőséget, és ilyenkor kötelező az előzetes elvi engedély kiadása is. 2017. október 12-én az 5047/2017. számú határozattal ezt az engedélyt 17 darab további kötelezéssel kiadtuk, illetve a létesítési engedély a következő, amelyet 2020. november 19-én a 2413/2020. számú határozattal szintén elfogadtunk. Ez 8 darab kötelezést tartalmaz, amely kötelezéseket a következő engedélyig, majd a működési engedély előtti időszakban kell hogy teljesítsen az építő és a majdani üzemeltető. Ennyit szerettem volna önöknek kiemelni az energiahivatal részéről. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük szépen elnökhelyettes úrnak a tájékoztatását, hozzászólását.

Most megkérdezem a bizottsági tagokat, tisztelt képviselőtársaimat, ki kíván hozzászólni az elhangzottakhoz. A tisztelt bizottság tagjait kérdezem. *(Jelzésre:)* Alelnök asszonynak megadom a szót.

Hozzászólások

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a lehetőséget a hozzászólásra. Nagyon szépen köszönöm a két érdekes beszámolót és tájékoztatót. Nyilván nagy öröm mindig szakmai alapú beszámolókat hallgatni, nagy öröm a számokat és az adatokat áttekinteni. Mindenesetre nekem azért lenne néhány kérdésem.

Egyrészt az Atomenergia Hivatal vezetőjének nagyon köszönöm a részletes beszámolót az engedélyezési eljárás lépéseiről. Azt lehetett olvasni a sajtóban, hogy amikor ez az engedély kiadásra került nyáron, azért bizonyos lépések ebből kimaradtak. Nekem most az előadás alapján is az volt a benyomásom, hogy ez azért inkább a terület-előkészítésről szól. Én érzek egyfajta óvatosságot a hivatal részéről, és szerintem jogosan a Paks II. beruházás engedélyezése kapcsán. Nekem a személyes véleményem az, hogy ez a Paks II. Atomerőmű nem tud és nem fog megépülni, s tulajdonképpen a kormány részéről - nem a hivatal, hanem a kormány részéről - egyfajta alibizés zajlik ebben az ügyben. Én azt gondolom, tulajdonképpen a Paks I.-es blokkok meghosszabbítása is annak a jele, ez a kérelem, hogy talán már a kormány tagjai is belátják vagy látják, hogy a Paks II. nem fog tudni megépülni.

Ami viszont önökhöz ennek kapcsán a szakmai kérdésem, az az, hogy mi a véleményük a Paks I. és Paks II. blokkok együttes üzemeléséről. Hiszen elméletileg, a kormányzati nyilatkozatok alapján is már akár, nem tudom, 2030-ban működhetnének a Paks II. blokkok - legalábbis, mondom, ezt halljuk a döntéshozóktól, Szijjártó Pétertől is -, és ez a húszéves meghosszabbítás bőven átfedne, és az én információim szerint azért több ponton is problémát okozna a Paks I. és a Paks II. együttes működése. Egyrészt volt egy ilyen MVM-tanulmány is, ami ezt kimutatta: egyrészt kiszorítanák egymást az árampiacról, kezelhetetlen lenne az éjszakai áramfelesleg, és megoldhatatlan lenne a Duna vízűtése az összes blokknál együtt. Tehát én nem tudom, hogy ezt így hivatalból vizsgálják-e, tehát amikor környezetvédelmi engedélyekről van szó, meg környezeti hatásvizsgálatról, akkor az szerepel-e ezekben, hogy nem önmagában lenne elvileg ez a Paks II., hanem még a Paks I. is lenne, és akkor ez a kettő együtt hogyan hat a környezetre - erre van-e valamilyen vizsgálat?

A másik kérdésem az, hogy a kiégett atomerőművi fűtőelemek sorsával mi van. Mert hogy én úgy látom, azért ez sem teljesen megoldott hosszú távon, és ez szintén a környezetvédelmi és egyéb hatásvizsgálatokban vajon szerepel-e?

Kovács Pál úrnak is nagyon köszönöm ezt a beszámolót. Számomra kissé érdekes, amikor hivatkoznak itt a szélenergiára, hogy nem elég, meg nem elég megbízható. Hát, 2016 óta nem lehet Magyarországon új szélenergia létesítést, szélenergiát telepíteni! És most már vannak sokkal modernebbek, mint amelyeket anno Magyarországon telepítettek, ezekből egy darab szélenergia sokkal több áramot tudna termelni, tehát lehetne ezt fejleszteni, de ezt így most tényként kezeljük, hogy hát, sajnos a szélenergia kevés. Kevés, mert nem engedélyezik a telepítését. Nem tudom, erre az ellentmondásra esetleg kaphatunk-e valamilyen reakciót, vagy esetleg arra, hogy miért nem fejlesztették jobban az elektromos hálózatot az elmúlt 12 évben, mert szerintem erre is lett volna esetleg több lehetőség.

S még egy apróság. Amikor arról beszélnek, hogy a dekarbonizációnak mennyire fontos eszköze az atomerőmű, akkor azért szeretném azt is jelezni, hogy nyilván egy meglévő blokk meghosszabbításának lehetnek adott esetben ilyen szempontból előnyei, de ha új atomerőmű-építésben gondolkodunk, és a teljes életciklust nézzük, akkor különböző tanulmányok szerint jóval nagyobb a szén-dioxid-kibocsátás 1 kilowattóra - mondom, az építést is beleszámolva -, mint például a naperőműveké vagy a szélenergiaé. Tehát igazából a dekarbonizáció sem teljesen állja meg a helyét akkor, ha egy teljesen új atomerőműben gondolkodunk, mármint új blokkokban. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök asszony. Arató Gergely képviselő úrnak adom meg a szót.

ARATÓ GERGELY (DK): Köszönöm szépen. Nekem is alapvetően négy kérdésem lenne; némi magyarázatot fűzök hozzájuk.

Az első kérdésem arra vonatkozik, hogy úgy tűnik, amióta ön lett az Atomenergia Hivatal vezetője egy személyre szabott törvénykezés után, azóta jelentősen fölgyorsultak az engedélyezési eljárások. Meg tudja nekem mondani, hogy hogyan tudta ezt elérni, milyen módon tudta azokat az akadályokat elhárítani, amelyeket, úgy tűnik, az Atomenergia Hivatal korábban, talán szakmai okokból, a gyors engedélyezés elé állított?

A második kérdésem arra vonatkozik, hogy mi indokolja azt, hogy korábban kiadták a létesítési engedélyt, mint hogy megtörtént volna a biztonsági jelentés frissítése. Mégiscsak ez a legfontosabb, talán az egyik legfontosabb dokumentuma ennek a fajta engedélyezésnek! Ha jól értem, a frissített biztonsági jelentés csak most futott be, miközben valamilyen ok miatt fontos volt, ahol fölvehetnék, ha rosszindulatú lennének, például külpolitikai összefüggéseket és az erős orosz nyomást, hogy a létesítési engedély megszülessen a nyár folyamán.

Harmadszor: az is kérdéses, hogy ha a működő paksi blokkoknak csak 2027-ig van biztonsági engedélyük - tízéves ciklus, én ezt értem, hogy ez szükségképpen így van -, akkor pontosan mit jelent az, hogy most elkezdődik a meghosszabbítással kapcsolatos eljárás. Azt gondolná az ember, hogy 2027-ben fogunk rendelkezni a blokkok állapotáról az újabb biztonsági jelentésnél olyan megbízható információkkal, amelyek alapján valóban az üzemidő-hosszabbításról lehet beszélni. Ugye, itt arról beszélünk, hogy tíz év múlva lesz szükség arra, hogy meghosszabbítsuk az 1. blokknak az üzemidejét, ugyanakkor tíz év alatt azért fognak történni dolgok ezekkel a blokkokkal. Remélhetőleg rendkívüli esemény nem lesz, ugye, mindannyian ennek drukkolunk, de az öregedése folytatódik a blokkoknak tovább. Tehát igazából arra

vagyok kíváncsi, hogy mik lesznek azok a kritikus pontok, azon kívül, hogy elvileg elkezdődik ez a munka - amivel egyébként mi egyetértünk, hogy kezdődjön el ez a munka, mert osztom a képviselő asszony pesszimizmusát Paks II. megépítésével és megépíthetőségével kapcsolatban, akkor viszont el kell kezdeni az előkészítést -, de mikor fognak megszületni az érdemi döntések, és mikor lesz megfelelő szakmai információ arról, hogy egyébként milyen a mostani állapot, és milyenek a biztonsági kockázatok. S milyen típusú nyilvános konzultációt terveznek erről annak érdekében, hogy ne kizárólag az önök szavahihetőségén, hanem ennél szélesebb kontrollon múljon egy ilyen típusú döntésnek a meghozatala?

Végül Kovács alelnök úr előadását, ezt a megújulóellenes kiáltványt nagy érdeklődéssel hallgattam. Sokat elárul arról, hogy a kormány hogyan áll a megújuló energiához, és mi a véleménye róla, s hogy miért van az, hogy Magyarországon például a széleenergiát lényegében betiltották. Nem tudom, arról van-e önöknek információjuk, minket érdekelne az, hogy a miniszterváltás következtében lesz-e változás a kormány széleenergiával kapcsolatos felfogásában. Nem tudom, ezt önök tudják-e. De azért egy szakmai kérdést szeretnék ezzel kapcsolatban föltenni, egy nagyon elvi szakmai kérdést. Ön, ugye, végig arról beszélt, hogy a megújuló energiaforrások nem nyújtanak megfelelő energiatermelést csúcsidőszakban, különösen a téli csúcsidőszakban. Ön nem véletlenül nem hozott nyári csúcsidőszakos adatokat, mert akkor látszana, hogy a nyári csúcsidőszakokban viszont nagyon fontos lenne például a napenergiának és a megújulónak a szerepe, de itt ön kizárólag arról beszélt, hogy csúcsidőszakban ezek nem megbízhatóak. Persze, tudjuk, és Palkovics miniszter úr korábban beszélt erről, hogy persze a megújuló tárolására vannak technikák vagy dolgoznak technikákon. Nagyon fontos lenne, hogy ez a munka folytatódjon. De most ettől tekintünk el. S ha ettől eltekintünk, akkor mi köze van mindennek az atomenergiához, ami közismerten nem csúcsidőszaki, hanem alaperőművet jelent? Tehát mi köze volt annak, hogy ön nem szereti a megújuló energiákat, ahhoz, hogy egyébként atomerőművi blokkokat hosszabbítunk és új atomerőművet építünk? Mivel az pont erre nem vonatkozik, hanem alaperőmű-kapacitásokra vonatkozik.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most Bencsik János alelnök úrnak adom meg a szót.

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Asszony! Elnökhelyettes Úr! Képviselőtársaim! Minden bizonnyal lehetőséget fogunk majd kapni arra az elkövetkezendő hetekben, leghamarabb talán a miniszterjelölti meghallgatás során, hogy tájékozódjunk a kormány jövőbeni megújuló energiás stratégiájával kapcsolatban. Azok a kérdések, amelyeket Arató Gergely képviselőtársam nekiszegezett a Közmű-szabályozási Hivatal elnökhelyettesének, azt gondolom, célt tévesztettek, nem is kötelek ezekre a kérdésekre választ adni az elnökhelyettes úr, már csak azért sem, mert majdhogynem személyeskedésbe ment át ez a kérdés. *(Arató Gergely: Majdhogynem!)* Személyeskedés, egész pontosan az volt, képviselő úr, hogy ön megújulóenergia-ellenesnek nevezte a hatóság elnökhelyettesét. *(Arató Gergely: Arról beszélt 10 vagy 15 percre, hogy nem jó a megújuló energia!)* Szeretném jelezni, hogy itt nem egy politikai, hanem egy szakmai meghallgatásról van szó, egy független hivatal tisztviselőjének meghallgatásáról. Majd amikor egy miniszter vagy államtitkár fog ülni az asztal túlsó végén, akkor természetesen megengedheti magának, képviselő úr, hogy ilyen jellegű kérdéseket, akár személyeskedő kérdéseket szegezzen a kormányt képviselő tisztségviselőknek.

Ami a szakmai oldalát jelenti képviselő úr felszólalásának, azt önnek is be kell látnia, hogy a megújuló energiaforrások önmagukban képtelenek biztosítani azokat a fogyasztói igényeket, amelyek jelenleg napi szinten, télen-nyáron jelentkeznek. Azt

gondolom, hogy képviselő úr tájékozottsága megfelelő szintet képvisel ahhoz, hogy belássa, az időjárásfüggő megújuló energia előállítására szolgáló technológiák azok az időjárás és az évszakok figyelembevételével, azokhoz igazodva szolgáltatják a fontos kiegészítő jellegű villamos energiát. Miközben az egész ellátórendszer biztonságát garantálniuk kell mind a szolgáltatóknak, mind pedig a hatóságoknak, tehát a szabályozásért felelős hivatalnak is. Ez az elsődleges, az ellátásbiztonság. Fontos a fenntarthatóság és fontos a megfizethetőség is természetesen, de itt most ellátásbiztonsági kérdéstről beszélünk, arról, hogy hogyan lehet biztonsággal kielégíteni a fogyasztói igényeket akár nyáron, akár télen.

Ön jelezte, nagyon helyesen, figyelmes volt, és el is ismerte, hogy télen kevesebb a napelemek által előállított villamos energia. Bezzeg nyáron, hivatkozott erre, akkor pedig nagyon sok és az milyen jó. Ez valóban jó lenne abban az esetben, ha figyelembe venné a fogyasztási igényeket. Csakhogy nyári napközbeni időszakban, láthatta ezt a grafikonon is, déli órákban kiugróan magas a 3500 megawattnyi névleges kapacitással rendelkező hazai naperőműpark megtermelt villamosenergia-mennyisége, ugyanakkor abban az időszakban nincs ekkora villamosenergia-igény fogyasztói oldalról. Ha lebontjuk ezeket trafóközvetekre, azt láthatjuk, hogy vannak olyan trafóközvetek, ellátási körzetek, ahol messze meghaladja a napelemek által előállított, letermelt villamos energia mennyisége az adott körzetben meglévő igényeket. Ez egy szabályozási kérdés. Tehát nyári időszakban azért is importálunk negyedórakra villamos energiát, hogy ezeket a zökkenőket és bökkenőket ki lehessen szabályozni.

Mindez persze a fogyasztói oldalról is részben ellátásbiztonsági, részben pedig vagyonbiztonsági kérdésként is felmerül, hiszen a trafóközvetben megemelkedett feszültség, amely az el nem fogyasztott többletermelés miatt növekszik, azoknak a berendezéseknek, amelyeket használunk, ön is használ és mindenki használ Magyarországon a háztartásokban, az épségét, üzemeltethetőségét és az élettartamát alapvetően befolyásolja. Egyáltalán nem mindegy, hogy a 220-240 volt közötti tartományban működtethető berendezések ilyen megbízható frekvencia mellett működnek, vagy vannak kiugró betáplálási teljesítmények is akár 260-70-80 volt vonatkozásában. Ön is beláthatja a fizika törvényszerűségeit figyelembe véve, hogy ez befolyásolja ezeknek a berendezéseknek a működőképességét, illetve az élettartamát, ami nemcsak ellátásbiztonsági, hanem már vagyonbiztonsági kérdés is a fogyasztók részéről.

Tehát amikor a megújuló energiákról és a hagyományos energiahordozók hasznosításáról beszélünk, egyetértünk abban, hogy el kell mozdulni a fenntarthatóság, a tiszta energia irányába, teszem hozzá, hogy az Európai Unió, az Európai Bizottság is ebbe az irányba mozdult el, amikor kimondták a nyár végi időszakban, hogy az atomenergia békés célú használata a villamos energia előállítására tiszta energiaforrásnak számít ugyanúgy egyébként, mint a földgázalapú villamosenergia-termelés, és jelentős mértékben hozzájárul a dekarbonizációhoz. Tehát ez megint egy ténykérdés.

Ezzel együtt osztom azokat az aggodalmakat folyamatosan, amelyek mind a lakosság, mind pedig a politika szereplői részéről megfogalmazódnak, hogy az atomenergia békés célú használatának igenis komoly műszaki-biztonsági feltételei vannak. Ezért hallgatjuk meg az elnök asszonyt is, hogy hogyan látják ezt a kérdést és hogyan tudják szavatolni, hogy a lehető legszigorúbb feltételeknek megfelelő beruházási előkészületek valósuljanak meg Paks II. esetében, Paks I. esetében pedig az üzemeltetési feltételek biztosítsák ezt a biztonsági szintet.

Tehát az a kérésem, hogy úgy folytassuk le ezeket a vitákat bizottsági szinten, hogy a tényeket tartsuk tiszteltben. Amikor arról beszélünk, hogy még több megújuló energiát, akkor tegyük hozzá azt is, hogy az ellátásbiztonság, a szabályozás abban az

esetben, ha még több megújuló energiát engedünk be az elosztórendszerbe, a hálózatba, hogyan biztosítható mind technológiai megoldással, mind annak pénzügyi vonzataival, a karbonlábnomával. Mindent tegyünk mögé! A lehető legrosszabb dolog az, amikor van egy zsinóráramot termelő erőművünk, mondjuk egy atomerőmű, és ezt nyáron, téli időszakban azért kell visszaterhelni, mert a napelemek által letermelt villamos energia meghaladja a fogyasztási igényeket, és ezért az atomerőművet terheljük vissza, ami egy óceánjáró hajóhoz hasonlít, és nehezen lehet kormányozni, irányt változtatni, de ha változtatunk, robusztusan halad az új irányba. Mindenesetre nem a keverőpult ez, ahol a potmétereket lehet húzigálni rendszeresen és következmények nélkül, mert ez is ellátásbiztonsági és rendszerbiztonsági kérdéseket vet fel.

Ha ezekről a kérdésekről is tudunk higgadtan eszmét cserélni, akkor szerintem sokat tudunk segíteni mind az Országgyűlésnek, mind a társbizottságnak, a Gazdasági Bizottságnak is, hogy a fenntarthatósági szempontokat előtérbe helyezve olyan döntések születessenek, olyan döntéseket hozzunk, amelyek az ellátásbiztonságunkat is szavatolják. Egyébként a messze távolba kiáltott kinyilatkoztatások lesznek a hozzászólásaink, ha a realitásokat, a fizikai törvényszerűségeket nem tesszük mögé. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen alelnök úr hozzászólását. Én is szeretnék érdemben, tartalmi szempontból hozzászólni, ezért átadnám az ülés levezetését alelnök úrnak.

(Az ülés vezetését Bencsik János, a bizottság alelnöke veszi át.)

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Elnök úr a szó.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP), a bizottság elnöke: Köszönöm szépen, alelnök úr. Ismételten köszönöm elnök asszonynak és elnökhelyettes úrnak, hogy eljöttek és tájékoztatást adtak. Azt gondolom, hogy feladatunk nekünk bizottsági tagként, országgyűlési képviselőként, hogy ebben a rendkívül fontos kérdéskörben, a nukleáris politika, a nukleáris beruházások és a nukleáris biztonság kérdéskörében megtegyünk mindent, hogy a magyar embereket, a magyar közvéleményt nagyobb mértékben tudjuk tájékoztatni, az információkat el tudjuk juttatni a szélesebb társadalomhoz.

Az teljesen egyértelmű, hogy ha az atomenergiáról beszélünk, a nukleáris iparról beszélünk, akkor a biztonság a legfontosabb szempont. De én azt gondolom, hogy ott van szintén egy nagyon fontos, kiemelt szempontként az, hogy be tudjuk vonni a társadalmat, és az átláthatóságot maximálisan biztosítsuk.

Egyébként én azt gondolom, hogy egy országgyűlési bizottságnak mindenképpen a vita terének kell lennie, és nyilván a szándék is az volt, hogy itt ne csak a hivataloknak, illetve a hatóságnak a képviselői legyenek jelen, hiszen a szándék az volt, hogy jelen lesz a Külgazdasági és Külügyminisztérium, egy előzetes jelzést is kaptunk erről; illetve szándék volt az is, hogy a Technológiai és Ipari Minisztérium képviselője megérkezzen a tájékoztató napirendi ponthoz. Ugye, tudjuk, hogy a Paks II. kérdése most a Külgazdasági és Külügyminisztériumhoz tartozik, az energiabiztonság, energiapolitika, nukleáris biztonság kérdése pedig a Technológiai és Ipari Minisztériumhoz. Sajnálom, hogy a minisztériumok lemondták a részvételt. Ezzel együtt is azt gondolom, hogy helye van, hogy itt a véleményeket ütköztessük, adott esetben egymással, ha olyan kérdésekről van szó, ami, mondhatjuk, hogy

energiapolitikai, nem egy ilyen szakmai, szakpolitikai kérdés. Tehát én azt gondolom, hogy helye kell hogy legyen a bizottsági ülés az ilyen jellegű kérdéseknek.

Én nagyon sok kérdéssel készültem elnök asszony felé, és meg fogom ragadni az alkalmat, hogy elnökhelyettes úr is itt van. Nyilván lesznek ezek között olyan kérdések is, amelyeket már, mondjuk, nemegyszer fogalmaztam meg a plenáris ülésen vagy bármilyen más fórumon, de úgy érzem, hogy nem kaptunk kellőképpen részletes tájékoztatást ezzel kapcsolatban.

Egyértelmű, hogy fut a Paks II. projekt engedélyezése. Magam is - és nyilván, hogy az LMP nevében mondhatom - azt látom, hogy ez a párhuzamos folyamat, az üzemidő-hosszabbítás Paks I. esetében valójában azt mutatja, hogy a Paks II.-ben már nem bízik a kormány. Visszaidézném egyébként az energiapolitikáért felelős korábbi államtitkár, Kaderják Péter egy talán két évvel ezelőtti parlamenti vitában elhangzott kijelentését. Amikor én rákérdeztem arra, hogy Paks II. és a Paks I. üzemidő-hosszabbítása elképzelhető-e párhuzamosan - amire alelnök asszony is kérdezett -, akkor úgy fogalmazott az akkori államtitkár úr, hogy ezt lehetetlennek tartja. Tehát egy elég határozott véleményt mondott ezzel kapcsolatban. Én erről azért majd megkérdezném Kovács Pál elnökhelyettes urat.

No, de visszatérve a Paks II. projekthez. Itt valóban, azt gondolom, mindenképpen okkal gondolkodtatott el sok embert, hogy volt egy 2020 júliusában elindult engedélyezési eljárás, illetve van folyamatban, és ennek volt egy objektív, törvények által megszabott határideje, némi határidő-hosszabbítással, és pontosan a határnapon olvashattuk az Országos Atomenergia Hivatalnak a jelzését, miszerint hiánypótlást rendelt el. Én azt gondolom, ez az, ami mindenképpen néminemű magyarázatra szorul, hogy mi volt az indoka annak, hogy pontosan megvárta a határnapot az Atomenergia Hivatal, amikor hiánypótlást rendelt el. Majd megtörtént, ugye, beszéltünk róla, hogy megvan a létesítési engedély, tehát kiadta az Atomenergia Hivatal, ugyanakkor egy nagyon fontos elem - már szó esett róla -, ez a bizonyos előzetes biztonsági jelentés nem képezte részét, illetve ezt nem fogadta el a hatóság. Én magam ezt nagyon sok fórumon elmondtam, hogy ugyan formailag megszületett a létesítési engedély, de ez ebben a formában konkrétan, érdemben építkezésre nem ad lehetőséget, hiszen ezt nem lehet megtenni az előzetes biztonsági jelentés nélkül. Én erre szeretnék még rákérdezni elnök asszonynál, hogy pontosan mik voltak a problémák ezzel a bizonyos jelentéssel. Ugye, most hallhattuk, hogy a múlt héten benyújtották ennek a frissítését, az ehhez kapcsolódó hiánypótlásokat. Körülbelül mennyi idő múlva láthatjuk, láthatja a hatóság, hogy azokra a korábban megfogalmazott hiányosságokra tud-e érdemben választ adni a most, múlt héten benyújtott dokumentáció? Ez mikor fog kiderülni, hogy egyáltalán van-e olyan helyzetben most ez az újonnan benyújtott biztonsági jelentés, hogy előbb-utóbb megadhatják ehhez a hozzájárulást? Tehát konkrétan érdekel, hogy milyen problémákat találtak az előzetes biztonsági jelentésben.

Mindezek alapján - és ez nyilván részben vonatkozik a hatóságra, de ezek alapján - mi lehet a reális forgatókönyve annak, hogy, mondjuk, eljuthassunk odáig vagy eljuthasson nyilván a beruházó odáig, hogy elkezdődhet az építkezés? Ugye, itt látjuk, hogy nagyon sokéves csúszásban vagyunk. Nyilvánvalóan nem hatósági feladat erről valamit mondani, csak hogy magyarul: mikor lesznek meg teljes körben az engedélyek, amelyek ezt lehetővé tennék?

Korábban a nyilvánosság előtt is felmerültek bizonyos fontos kérdések a telephellyel kapcsolatban. Erről is szó esett, szót ejtett elnök asszony, hogy a telephelyengedélyt meg kellett hosszabbítani. Felmerültek itt olyan kérdések, hogy a telephely alatt, a tervezett új paksi blokkok telephelye alatt egy aktív törészóna található. Ez milyen jellegű problémákat, milyen jellegű kockázatokat jelent - akár a

talajmozgások szempontjából, akár egyébként olyan szempontból is, ami szintén felmerült már a közbeszédben, hogy ez a törésvonal eltérő talajmozgást okozhat -, erre sikerült-e megfelelő és megnyugtató válaszokat adni? Itt erőteljes érdeklődés jelent meg az osztrák környezetvédelmi szereplők részéről is.

Szintén nagyon-nagyon fontos kérdés - azt gondolom, erről is joggal vár részletesebb tájékoztatást a közvélemény - a hűtővíz kérdése. Láthatjuk azt, hogy milyen folyamatok elé nézünk, milyen mértékben erősödik az éghajlatváltozás, egyébként a vízgazdálkodás milyen módon szárítja ki ma Magyarországot, milyen mértékben és milyen erőteljesen csökken a Duna vízhozama is, és látható, hogy az egyre extrémebb hőhatások, időjárási viszonyok mellett bizony több alkalommal kellett visszaterhelni a jelenleg működő atomerőművi blokkokat. Itt most a kormányzati tervek szerint lenne egy új atomerőmű, a Paks II. Atomerőmű, lenne a jelenlegi kapcsán egy újabb üzemidő-hosszabbítás. Mennyire reális a benyújtott tervek alapján, hogy a Duna vize elegendő lesz a hűtés biztosításához? És akkor itt még érdemes figyelembe venni azt az elképesztő vízigényt, amelyet a kormány új zászlóshajója, az akkumulátorgyártás jelent: itt is extrém mértékű az a vízfogyasztás, amelyet prognosztizálni lehet. Ezt tehát hogyan látja a hatóság, hogy képes lesz-e a Duna két atomerőmű hűtését biztosítani, figyelembe véve a látható tendenciákat?

Áttérve, kicsit visszautalnék Kovács Pál elnökhelyettes úrnak az atomenergiával kapcsolatos állásfoglalására. Tudjuk, hogy ha egy ország nukleáris energiát használ, akkor gondoskodnia kell a nagy aktivitású radioaktív hulladékok, a kiegészítő fűtőelemek végleges elhelyezéséről is. Ha újabb atomerőművet építünk, ha meghosszabbítjuk az üzemidejét a jelenleg működő atomerőműnek, akkor ezeknek a hulladékoknak a mennyisége értelemszerűen növekedni fog. Milyen válaszokat tudhatnak adni erre a kérdésre az illetékesek, a felelősök? Hiszen láthatjuk azt, hogy sehol a világon még nem épült nagy aktivitású radioaktív hulladéknak végleges tárolója. Tehát ez a kérdés sok szempontból is megoldatlan, ugye, a finanszírozás kérdése, a helyszínválasztás kérdése; és a technológia kérdése is még itt lebeg nemcsak Magyarország, hanem mindenki feje felett, úgymond. Tehát én azt gondolom, hogy ez is a felelős döntés része, hogy a jövő generációk érdekeit figyelembe véve tudunk-e és mit tudunk kezdeni a nagy aktivitású radioaktív hulladékokkal.

Ugye, tudjuk azt, hogy Magyarországon van egy nemzeti program a kiegészítő fűtőelemek, illetve a nagy aktivitású hulladékok elhelyezésére. Itt ugyan rendszeresek, visszatérők azok a kormányzati megszólalások, miszerint még nem történt döntés, de történtek döntések, mert a nemzeti programot elfogadta az Országgyűlés, a nemzeti programban az szerepel, hogy lesz Magyarországon mélygeológiai tároló, és ott egyetlen helyszínt neveztek meg: ez a Bodai Agyagkő Formáció, ahol a kutatások folynak. Ezzel kapcsolatban is lennének kérdéseim, itt kifejezetten elnök asszonyhoz. Tudjuk azt, hogy valamikor 2013-ban kapott nagyobb lendületet a nagyaktivitású-projekt, amikor Bataapátiban elkészült a kis és közepes aktivitású tároló; ezzel kapcsolatban is lesz majd később kérdésem. Ez ugyanakkor rengeteg társadalmi problémát vet fel, és hogy úgy mondjam, társadalmi vitát és vihart is generál, mondhatjuk így, Pécs és térségében a, fogalmazzunk így, atomtemetőnek vagy nagyaktivitásúhulladék-tárolónak a kérdése. Még miniszterelnök úr is világossá tette talán 2015-ben, hogy itt egyértelmű és világos joga van az érintett térségnek ebben a kérdésben állást foglalni, tehát nem történhet meg, hogy egy ilyen nukleáris létesítmény megépül akkor, ha a térség lakossága nem járul ehhez hozzá. 2019 tavaszán Bodán volt egy közmeghallgatás, ahol Fichtinger úr, az Országos Atomenergia Hivatalnak még az előző vezetője, főigazgatója jelen volt; én magam ott elég sok kérdést tettem föl. Akkor így fogalmazott főigazgató úr, kifejezetten a társadalmi hatásokra utalva, tehát hogy itt a Dunántúl legnagyobb városának a közelében kíván a kormány

létrehozni egy ilyen tárolót, és akkor így fogalmazott a jegyzőkönyv szerint a főigazgató úr: „Hozzá kell tenni, hogy ez a probléma, amelyet itt körüljárunk most majdnem egy órája, ez a probléma nem ismeretlen, ezt a problémát mint problémát jeleztük a megfelelő döntéshozóknak, és tekintettel arra, hogy rendkívül fontos kérdéstről van szó, ezt a figyelemfelhívást meg fogjuk ismételni. Tehát azok, akik ebben a kérdésben érdemben tenni tudnak, egyrészt már ismerik ezt a problémát, de a közeljövőben, azaz a jövő héten meg fogjuk ismételni, ismételten felhívjuk a figyelmet arra, hogy a bodai tároló telephelyének kutatásával kapcsolatban komoly aggályok merültek fel, illetve mondjuk, kifogások merültek föl a pécsi lakosok vagy Pécs város nevében.”

Ezt az Atomenergia Hivatal akkori vezetője fogalmazta így meg, hogy ez egy jelentős kérdés, és ezt követően megszületett a telephelykutatási engedély. Tehát annak ellenére. A kérdésem az elnök asszonyhoz szól, bár nyilván nem pontosan ismerheti, hogy milyen motivációk vezettek az elődjének megszólalásához. De ha az Atomenergia Hivatal vezetője mondja azt, hogy fontos probléma, amit azok felé jelez, akik ebben a kérdésben tenni tudnak, akkor kik azok a szereplők, akik egy ilyen fontos nukleáris létesítmény engedélyezési folyamatában érdemi döntéshozók és miért nem vették akkor figyelembe azt azokat a döntéshozók? Hogy láthatjuk, hogy egy ilyen súlyos társadalmi probléma van, és azt követően hogyan indulhatott el egy újabb kutatási fázis? Most egy szeizmológiai kutatás folyik, valami lengyel cég nyert megbízást a bodai térségben. Tehát igen sok forrás, sok milliárd forint ráfordításával mennek ezek a kutatások.

Említettem, hogy lenne egy kérdésem a kis és közepes aktivitású tárolók kapcsán. Bátaapáti esetében nem oly rég került ki a sajtóba egy hír, miszerint anyaghibás tartályokat találtak, amelyekben a feltételesen radioaktív csurgalékvizet tárolnák, és itt anyaghibákat fedeztek fel. Aznap, amikor olvastam ezt a hírt, rögtön el is mentem Bátaapátiba, pécsi, baranyai vagyok, nekem ott van a szomszédban. Találkoztam a polgármester úrral is, aki jelezte, hogy nem kapott tájékoztatást az önkormányzat erről. Rögtön akkor telefonon kapcsolatba léptem az RHK Kft.-vel, és ott ígérték, hogy viszonylag gyorsan kapok tájékoztatást, ám azóta sem hívtak. Tehát ezt hogy látja az Atomenergia Hivatal, hogy egy ilyen projekt esetében, amikor felmerül az anyaghiba egy tartály esetében, akkor mit lehet erről tudni? Hogy történhet meg az, hogy ennek az objektumnak helyet adó önkormányzat nem kap tájékoztatást? Én magam is próbáltam tájékoztatást kapni, azóta sem sikerült megtenni az RHK Kft.-nek. Ha erről hallhatnánk valamit, az nagyon-nagyon fontos lenne.

Még egy kérdés az elnök asszonyhoz. Az Országgyűlés előtt van egy törvénymódosítás, amely lehetővé tenné, hogy az Atomenergia Hivatal egyesítse azokat az eljárásokat, amelyeknek tárgya egymással összefügg és a kérelmet ugyanaz az ügyfél nyújtotta be. Hogy látja elnök asszony, miért volt szükség erre a törvénymódosításra, és ez milyen módon hat ki Paks II. engedélyezésére?

Nagyon röviden még reagálnék a Kovács Pál elnökhelyettes úr által elmondottakra. Azt gondolom, ha láthattuk egy prezentációban ezeket a véleményeket, ezeket az adatokat, akkor mellé kell tenni azért, hogy ha összességében energiapolitikáról, energiabiztonságról beszélünk, mert erről beszélt elnökhelyettes úr, akkor nyilván kényelmesebb helyzetben lennénk, Arató képviselő úr is kényelmesebb helyzetben lenne, ha itt ülne, mondjuk, Szijjártó Péter. Nem tudom, Palkovics miniszter úr már nem tud itt ülni objektív okok miatt, de ha, mondjuk, egy helyettes itt ülne, akkor kényelmesebb lenne nyilván mindannyiunknak a vitát lefolytatni. De amikor ilyen helyzetben vagyunk, amikor láthattuk tényadatokat alapján, hogy milyen az importfüggőség, milyen mértékben vagyunk kiszolgáltatva, akkor el kell hogy hangozzon az, hogy milyen projekteket indít el a kormány, milyen politikai, gazdaságpolitikai, befektetési irányt vesz fel.

Tudjuk, hogy az akkumulátorgyártás milyen extrém mértékű energiaigényt jelent majd Magyarországnak, milyen mértékben növeli meg Magyarország energiakiszolgáltatottságát. Palkovics miniszter úr fogalmazott úgy, hogy csak a Debrecenbe tervezett gigantikus kínai akkumulátorgyárnak összevethető az energiaigénye a most működő atomerőmű egyik blokkjával, vagy talán még nagyobb az energiaigénye. Tehát ha azt látjuk, hogy már most ilyen helyzetben vagyunk, ilyen nagy az importfüggőség, akkor, azt gondolom, fel kell tenni a kérdést, hogy ezt az importfüggőséget, ezt az energiakitettséget miért akarja ilyen brutális mértékben megnövelni a kormány, amikor jól látható, hogy munkahelyet nem teremt helyben, mert jellemzően külföldieknek adnak munkát, láthatjuk, hogy extrém a vízigénye, hiszen csak ez a debreceni gyár körülbelül akkora vízigénnyel rendelkezik majd, mint Debrecen városa, és mindehhez még százmilliárdos nagyságrendű állami támogatás is dukál majd a kormány döntése értelmében.

Azt gondolom, ha egy energiapolitikai kérdésről beszélünk, mindenképpen fel kell hívni a figyelmet arra, hogy egy racionális forgatókönyv nem az energiaigény, az energiaszükségletek növelését vetítené előre, hanem éppen az energiahatékonyságot, azt, hogy minél kevesebb energiát kelljen felhasználni. Nyilván ez egy gazdaságpolitikai irányt is feltételez. Azt gondolom, ha a fenntarthatóság kérdéseit akarjuk megvalósítani, egyértelműen az az irány, hogy a gazdaságpolitikával egy olyan irányt vegyünk fel és olyan intézkedéseket hozzunk, hogy csökkenjen az ország energiakitettsége.

Egyébként alelnök úr is utalt rá: valóban elhangzott, hogy mennyire rugalmatlan, úgymond, az atomenergia, mennyire nehezen tud reagálni a változó energiaigényre. Nekünk, az LMP-nek, Magyarország zöldpártjának az a súlyos aggályunk, hogy bizony ez a jövő konzerválja ezt a fajta struktúrát, pedig egészen más hálózatfejlesztésre van szükség, ha a megújulók felé fordulunk. Emellett mi is aggodalommal figyeljük a kormányzati kommunikációban a változásokat. Nem olyan régen még, október 27-én Palkovics volt miniszter úr bejelentette, hogy a kormány engedélyezni fogja a szélenergiát, majd egy héttel később a miniszterelnök úr, amikor kérdést tettem fel erre vonatkozóan, mintha ezt már cáfolta volna. Nem tudom, talán képviselőtársaimhoz fordulok, hogy tudunk-e most éppen a kormány aktuális szélenergiával kapcsolatos álláspontjáról érdemi információkat. De én is nagy érdeklődéssel várom majd a miniszterjelölt úr meghallgatását.

Köszönöm szépen előre is, ha a felvetésekre választ tudunk kapni.

ELNÖK: Az ülésvezetési feladatokat visszaadom az elnök úr számára.

(Az ülés vezetését dr. Keresztes László Lóránt, a bizottság elnöke veszi át.)

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban
ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Ismét felteszem a kérdést a bizottság tagjai felé, hogy kíván-e még valaki hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem, így visszaadom a szót elnök asszonynak, illetve majd elnökhelyettes úrnak, hogy tudjanak reagálni az elhangzottakra.

Kádár Andrea Beatrix válaszadása

KÁDÁR ANDREA BEATRIX elnök (Országos Atomenergia Hivatal): Nagyon szépen köszönöm. Kezdem én, rengeteg kérdés van, de próbálok mindenre válaszolni sorrendben.

Talán az utolsóval kezdeném, az atomtörvény jelenlegi módosításával és az eljárások egysítésével. Szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy az atomtörvény jóval

többről szól, mint a Paks II. atomerőmű, a létesítés. Több mint 4000 kisengedélyesünk van. Nagyon sok olyan eljárás van, amely bürokratikus szempontból is terheli ezeket a kisengedélyeseket, de nagyon sok olyan eljárás van adott esetben, ahol az összevonást azoknak a feltételeknek megfelelően, amelyeket elnök úr is mondott, érdemes megcsinálni. Hangsúlyoztam az elején, hogy nukleáris biztonsági követelmények nem változnak az összevonással, gyakorlatilag mindenkinek ugyanazokat a követelményeket kell teljesíteni, tehát nem könnyítésről van szó.

Mondok példát. Adott esetben, ha van bármilyen nukleáris anyag, annak szállításához tartozik egy fizikai védelmi engedély, útvonalengedély. Többé-kevésbé ugyanannál az anyagnál, ugyanannál az engedélyesnél nagy egyszerűsítést és könnyebbséget jelent az engedélyesnek is, ha ezeknek az eljárásoknak az egyesítésére megvan a mód, és a regulátornak is, hiszen ha például szakhatóságot kell bevonnom, akkor egyszerűsödik az én dolgom is, mert egy körben meg tudom csinálni a megkereséseket ugyanabban az ügyben ahelyett, hogy kettőbe mennék. Tehát lényegében én ezt teljesen bürokráciacsökkentésnek gondolom. Nyilván nem tudom azt mondani, hogy x engedélyes, y engedélyes nem fogja használni ezt az eljárást, ha jogszabállyal megalapozott és van hozzáadott értéke, akkor biztos, hogy lesz ilyen kérelem, mert ő is kérheti. De alapvetően most abba az irányba gondolkodtam, és a kérés azért érkezett a hivatalon belülről a módosítás kapcsán, mert kifejezetten a sugárvédelmi terület és a kisengedélyesek számára indokolt a bürokráciacsökkentés. Azt gondolom, hogy követelmény nem vész el, gyakorlatilag minden ugyanúgy folytatódik az eljárásban, csak ebből a szempontból egyszerűsítünk.

Hulladék kérdése. Elnök úr, igen, nemzeti politika és nemzeti program, amely meghatározza azt, hogy a radioaktív hulladékkal kapcsolatban Magyarország milyen döntéseket hoz a cikluszárásra vonatkozóan. Ez a nemzetközi gyakorlattal, nemzetközi jogszabályi környezettel is összhangban van, és azt mondom, hogy nem lógunk ki semmilyen szempontból a sorból sehol. Nagyon kevés helyen van döntés azt illetően, hogy a cikluszárást hogyan fogja tudni konkrétan megcsinálni. Referenciacykluszárások vannak, nekünk is ezt tartalmazza már a program. Azt látjuk, hogy rögzíteni kell, hogy hogyan oldjuk meg a nagy aktivitású hulladék kezelését, és azt is látjuk, hogy a jelenleg rendelkezésre álló megoldások közül legalkalmasabbnak a mélygeológiai tároló tűnik. A jelenleg rendelkezésre álló megoldások közül.

De a nukleáris ipar pont az a terület szerintem, ahol a tudomány nagyon-nagyon gyorsan tud fejlődni. Hadd mondjam, hogy azt, amit a kis moduláris reaktorok kapcsán most láttunk, szerintem egy évvel ezelőtt sem tudta volna senki elképzelni, hogy ilyen rohamléptekkel halad előre ez a terület. Tehát én azt gondolom, hogy a „mérlegelve haladj” elvnek, amelyet mi is rögzítettünk a nemzeti programban és a nemzeti politikában, az a haszna, hogy meg tudjuk nézni abban a pontban majd, amikor dönteni kell, hogy mik azok a lehetőségek, amelyek rendelkezésre állnak.

A referenciacyklus nyílt, azaz lerakás, ehhez választottuk ezt a formációt.

A Bodai Aleurolit Formáció, igen, ez kutatási terület. Azt gondolom, amikor engedélykérelmet kap a hivatal, és egy picit itt visszautalva Fichtinger úr időszakára, akkor az engedélykérelem alatt, amikor döntés született a keretengedélyről a bodai kutatásnál, akkor a hivatalnak néznie kellett a nemzeti politikát és a nemzeti programot, és néznie kellett azt, hogy összhangban van-e az, amit az engedély tartalmaz, a nemzeti politikával és a nemzeti programmal. Mivel ott egy nyílt cikluszárás, és egy mélygeológiai tároló van referenciaszcenáriónak meghatározva, és a nemzeti politikát az Országgyűlés fogadja el, a nemzeti programot pedig a kormány, ezért gyakorlatilag Fichtinger úrnak lényegében ezt az egy momentumot kellett abban a kérdéskörben néznie, amelyet ön most föltett, hogy hely, illetve lerakás vagy

cikluszárás tekintetében mit tud mondani. Ebben, azt mondom, nem lehetett más döntést hozni.

A nemzeti politikát, nemzeti programot ötévenként felül kell vizsgálni. A felülvizsgálatot az európai uniós 2011/70-es irányelve, tehát a radioaktív hulladékról szóló irányelv is kötelezővé teszi, egyrészt az ötéves időtartamokat, másrészt pedig akkor, hogyha olyan döntés születik, amely lényegében megváltoztatja a nemzeti politika folytatását vagy a nemzeti politikában foglaltakat. Én azt gondolom, hogy mind az üzemidő-hosszabbítás kapcsán egy előzetes döntés, mind pedig a létesítési engedély kiadása ebbe az irányba fog mutatni.

Azt is elmondtam, hogy ezt a két dokumentumot kik fogadják el: egyrészt az Országgyűlés, másrészt a kormány, tehát gyakorlatilag, azt gondolom, ezeket a kérdéseket ezen a szinten lehet fölvetni. A hivatal azt tudja megvizsgálni, ami az engedélykérelemben van, és az alapján tud dönteni, amit az engedélykérelemben talál, illetve azokat a nukleáris biztonsági feltételeket vizsgálja, amelyeket a jogszabály meghatároz.

NRHT és a csurgalékvizes történet. Itt egy technológiai épületben keletkező víznek, feltételesen radioaktív víznek a tárolására szolgáló hordókról van szó, erről beszéltünk. Ebben az eljárásban valóban volt anyagvizsgálat, valóban találtak anyaghibát, szivárgás azonban nem történt. Tehát semmilyen nukleáris kibocsátás nem volt, semmilyen mérhető adat ezt nem támasztotta alá, sőt a javítás is megtörtént, tehát minden értékünk határérték alatt van.

Ami a tájékoztatási kötelezettséget illeti, azt tudom mondani, hogy az atomtörvény szerint, én erre úgy emlékszem, az RHK-nak a társulása felé van tájékoztatási kötelezettsége.

Bocsánat, csak nagyon összevissza írtam... *(A jegyzetei között lapoz.)* Igen...

Paks I., Paks II. párhuzamos üzem, és hogyan vizsgáljuk. Én azt gondolom, több olyan dolog van, amelyben a két, tehát a létesítendő és a működő erőműnek az egymásra hatását vizsgálni kell. Vizsgálunk geotechnikai kérdéseket, vizsgálunk hidrogeológiai kérdéseket, hidrológiai kérdéseket is. Ezeket a vizsgálatokat a megfelelő engedélyezési eljárásokban lefolytatjuk, illetve az engedélyes beadja az ezzel kapcsolatban elkészített dokumentációt, ahol igazolnia kell azt, hogy a nukleáris biztonság szempontjából műszakilag olyan megoldásokat választ, amelyek garantálják a nukleáris biztonsági szintek megfelelőségét, a feltételek teljesülését. Ezeket a megoldásokat végigvizsgáljuk, vizsgálva voltak a telephelykutatói programban, vizsgálva voltak a telephelyengedélyben, vizsgálva voltak a létesítési engedélyben mind geotechnológiai, mind hidrogeológiai szempontból; vizsgálva voltak szerintem még a környezetvédelmi engedélyben is a hidrológiai szempontok is. Amit tudok mondani, hogy geotechnológiai, hidrogeológiai ügyekben folyamatos monitoringrendszer került kiépítésre, illetve nagyon erősen vizsgálta a hivatal az összes eljárásban, és nemcsak a létesítményszintű engedélyekben. Ezért beszéltem sokat most talajszilárdításról és résfalazásról, ugyanis a hidrogeológiai kérdésekben a vízzáró résfal az egyik megoldás, a talajszilárdítás pedig a talajfolyósodási kérdésekben, tehát a földrengésállósági kérdésekben a választott műszaki megoldás. Tehát ezekben szakértői véleményekkel alátámasztva, részletesen mi is vizsgáltuk ezeket a kihívásokat vagy ezeket a veszélyeket, és azt, hogy a nukleáris biztonsági követelmények teljesülnek-e.

Ami a Duna-vízzel kapcsolatos kérdést illeti, ez lényegében két részre oszlik: az egyik a Duna vízhozama, a másik a Duna víz hőmérséklete. Mind a kettővel kapcsolatban már a telephely-engedélyezés és a környezetvédelmi engedélyezés során is hosszú távú prognózissal alátámasztva adta be az engedélykérelmet az engedélyes, és ha jól emlékszem, a hosszú távú prognózisban nemcsak száz évre visszamenőleg vettek figyelembe adatokat, de az éghajlatváltozás adataival is előre kalkuláltak.

Ami a vízhozamot illeti, arra mindenféleképpen azt lehetett mondani, hogy elegendőnek bizonyul. Gödöt említette elnök úr az akkumulátorberuházások kapcsán: szerintem ők visszatáplálják a vizet, tehát az ebből a szempontból könnyebbséget is jelent vagy nem jelent olyan problémát.

Ami a vízhőmérsékletet illeti, ott a biztonsági hűtővízrendszerrel is azt kell tudni, hogy a választott megoldások mellett, hogy határértéken belül maradjanak a vízhőmérsékleti értékek, kiegészítő műszaki megoldások kiépítésére is sor kerülhet; a műszaki megoldások között már ebben a fázisban is megjelennek az erre vonatkozó első tervek vagy műszaki keretek. Itt tervben van egy csúcs hűtőrendszernek a kiépítése a melegvíz-csatorna partján, és úgy tudom, hogy ez közel a háromnegyedét el fogja tudni venni a termelődő hőmennyiségnek, és a levegőbe tudja juttatni. Tehát azt gondolom, ebből a szempontból egy jó tartalék is adott lényegében a vízhőmérséklettel kapcsolatos kihívás kezeléséhez, illetve a hidegvíz-csatornát is fogják mélyíteni; emlékszem, hogy láttam erre vonatkozó adatot is. S azt tudom mondani, hogy egyébként a már üzemelő reaktort nézve pedig a blokk környezetvédelmi engedélyében is benne van, hogy egy folyamatos visszaterhelés is lehetséges abban az esetben, ha a határértékeket közelíti a vízhőmérséklet. Tehát több eszköz van, több műszaki megoldás is van tervben. Én azt gondolom, hogy ezeket folyamatában, ahogy jönnek az engedélyezési eljárások, úgy szerintem egyre részletesebben fogjuk látni.

Bocsánat, ha csapongok (*A jegyzeteiben lapozgat.*), próbálom valamennyire egy témakörben tartani... Igen.

Létesítési engedélyezési eljárás, eljárási határidő. Képviselő úr azt mondta, hogy jelentősen felgyorsult az engedélyezés azzal, hogy én odaérkeztem. Ennek van egy nagyon-nagyon kézenfekvő oka. Képviselő úr, ha a létesítési engedélytől eltekintünk, ami egyébként 2020. június 30-án került benyújtásra és 12+3 hónap állt rendelkezésre, viszont a hatszori hiánypótlás miatt és az Ákr.-nek az 50. §-a miatt tudjuk, hogy az ügyfél hibájából történő megállás, tehát a hiánypótlás nem számít bele az ügyintézési határidőbe, tehát keretben voltunk, amellet azt tudom mondani, hogy az összes többi eljárásnál ha a dátumokat megnézzük - és sajnos én magam voltam, aki azt gondoltam, hogy evvel nem akarok már ennyi pluszinformációt adni, és kihúztam a panelről azt, hogy mikor adta be az engedélyes az egyes engedélykérelmeket -, én emlékszem arra, hogy tavaly december 22-én, december 29-én késő délután érkezett be a talajszilárdításra, illetve a résfalazásra az engedélykérelem.

A core catcher, az olvadékcsapda engedélykérelme valamikor januárban érkezett meg, január elején, a reaktortartály engedélykérelme pedig szerintem talán március elején volt, amikor megkaptuk. Tehát nagyon egyszerű a válasz a kérdésre: ha van engedélykérelem, akkor van eljárás. Ezek az eljárások 150 naposak a gyártási engedélyek tekintetében, a talajszilárdítás, résfalazás tekintetében pedig, ha jól emlékszem, mivel nukleáris biztonsági relevanciával bíró építményekről beszélünk, 60 nap, ami 30 nappal egyszer hosszabbítható, tehát azok 90 napos eljárások. Az engedélykérelmek már akkor érkeztek be, amikor ott voltam, ehhez képest ha az eljárási határidőket és a hiánypótlásokat megnézzük, látható, hogy valóban nagyon sok engedély már akkor került kiadásra, amikor a hivatal az új elnökével, gyakorlatilag egy megerősített státussal bírálta el ezeket a dokumentumokat. Nincs semmi, csak a nukleáris biztonsági követelmények elfogadását néztük, semmilyen más követelményt nem, teljes mértékben függetlenül attól, hogy ki az elnök, hogy hívják, ha az általam nagyra tisztelt Fichtinger úr lett volna ebben a székben, azt gondolom, akkor is körülbelül hasonló időben mentek volna végig az eljárások, ha december 22-én adják be az eljárást. Csak a követelmények teljesítése, amit tudok mondani.

EBJ. A létesítési eljárásban, igen, az utolsó nap volt egy nagyon nagy hiánypótlás. Ennek volt egy nagyon egyszerű oka. Említettem, hogy kértünk NAÜ-

missziót arra, hogy monitorozza az EBJ-t, tegye meg az észrevételeit. Az a jelentés, amit a misszió elkészített, körülbelül abban az időszakban futott be. Két lehetőség volt: bedolgozni azokat az észrevételeket, amelyeket a NAÜ tett, vagy nem bedolgozni. Azt gondolom, hogy ez a jó megoldás: bedolgozni azokat az észrevételeket, amelyeket a NAÜ tett. Amik abban a jelentésben előkerültek feladatként, javítási feltételként, kérdésként, azok gyakorlatilag az EBJ továbbfejlesztéséhez szolgáltak, és azok beépültek az eljárásba, ahogy mondtam is. Nyilván van olyan, ami későbbi időszakra vonatkozik, egy üzembe helyezésre, azzal majd a későbbi időszakban fogunk foglalkozni. De az időzítésnél, azt gondolom, ez a fő ok.

Ami általában véve a dokumentációt illeti, ezzel kapcsolatban hadd mondjak valamit. Ebben az országban nukleáris erőművet az 1970-80-as években építettek utoljára, és nagyon kevés olyan ember van, aki ott volt. Nincs igazán érdemi tapasztalat szerintem, ekkora projektekkal nyilván Unión belül is viszonylag kevesen foglalkoznak. Erőműépítésben is szerintem Gönyű volt az utolsó, ami ment, és az is már egy jó évtizeddel, sőt előrébb volt. Úgyhogy azt gondolom, hogy itt van egy olyan jogszabályi környezet is és egy olyan engedélyezési dokumentáció is, ahol nyilván az engedélyesnek tudni kell jól érteni a jogszabályi környezetet, tudni kell jól előkészíteni az anyagokat, ismernie kell azt, hogy a hivatal hogy gondolkodik az eljárásban, hogy hajtja végre az értékelését, mit szeretne látni, mik azok a szempontok, amelyek szerint a munkát szervezi, és gyakorlatilag ebben alakul ki az egész. Azt gondolom, hogy gyorsul valamilyen szinten ez a történet, azt is jelzi, hogy vannak olyan munkamódszerek, amelyeket meg kell tanulnunk. Amit láttam az EBJ szintjén, nekem problémaként tényleg az tűnt, hogy '20-ban benyújtásra került egy 37 ezer oldal EBJ-tehát, plusz 40 ezer oldal kísérő dokumentumot tartalmazó csomag, de közben eltelt egy elég jelentős idő, fejlődött a projekt, mentek előre a műszaki megoldások, jött egy NAÜ-értékelés. Tehát azt gondolom, hogy rengeteg olyan szempont volt, amit be kellett dolgozni.

Ami a frissített EBJ-t illeti, múlt héten megérkezett az anyag, nekem első kézből még nincs róla semmilyen információ. A határozatban, amelyben megadtuk a létesítési engedélyt, azt mondtuk, hogy körülbelül 120 nap lesz az az időszak, ami alatt a hivatal meg tudja ítélni és nyilatkozni tud arról valamilyen formában, hogy elfogadja-e ezt a frissített anyagot. Itt ismételtelen elmondanám, hogy ez az anyag folyamatosan létezni fog. Tehát amíg végleges biztonsági jelentés, VBJ nem lesz belőle, addig folyamatosan megyünk előre, és szerintem ez a jó szemlélet, hogy ezt folyamatában látjuk, mert gyakorlatilag itt nagyon sok olyan momentum lesz mind tervezésben, mind kivitelezésben, mind építésben, ahogy megyünk előre, ami visszaköszön.

Tehát a konzisztencia fontos és az, hogy meg kell tanulnunk egymás eljárásait, meg kell látnunk, hogy hogy működik az értékelés. Egy nagyon komplex, összetett folyamat a létesítés, azt gondolom, szakhatósági, szakértői szinten is rengeteg olyan elem van, amelyet meg kell tervezni, nekem a szakértőkkel szerződést kell kötni. Ezek gyakorlatilag nagyon időigényes és bonyolult folyamatok, de azt gondolom, nem véletlen, hogy ezek az eljárások nem folytathatók le gyorsan.

Telephelyengedély, létesítési engedély és egyebek. Egymásra épülő létesítményszintű engedélyekről beszélünk. Ugyanazt a kérdést sokszor sok engedélykérelemre is vizsgáljuk, és talán ezért keletkezhet olyan érzet, hogy bizonyos geotechnikai kérdések nagyon nagy hangsúlyt kapnak. Vizsgáljuk egyrészt az alkalmasság során, hogy alkalmas-e a telephely, de vizsgáljuk utána a létesítésnél, hogy a bemutatott műszaki megoldás megfelelő választ ad-e a kihívásokra, és vizsgáljuk magának a műszaki megoldásnak az engedélykérelménél, ott bizony lemodellezve, utánaszámolva, visszakérdezve a bemeneti adatokat, lefuttatva újra a számításokat, mindent. Ezért tűnik, azt gondolom, ennyire geotechnika-fajsúlyosnak a történet, plusz azért is, mert ez az a része szerintem a Paks II. engedélyezésnek, ahol bizonyos szakmai

kérdések nagyon nagy hangsúlyt kaptak a sajtóban. Tudjuk, hogy az osztrák kollégák is sok kérdést megfogalmaztak a telephellyel kapcsolatban. Ennek kapcsán egy kétnapos szakértői munkacsoportülést tartottunk az osztrákokkal valamikor februárban, ha emlékeim nem csalnak. Ezen a kétnapos ülésen geológus szakértők vettek részt, geológus szakértők vitatták meg és adtak választ az osztrák kollégák minden kérdésére a telephellyel, a vető viselkedésével kapcsolatban és a vető létesítményekre gyakorolt hatásával kapcsolatban. Rengeteg kérdés volt. Az osztrákok is összeállítottak egy anyagot, amellyel kapcsolatban jeleztük, hogy a hivatal azért egy ennél jóval nagyobb információmennyiség alapján hozta meg a döntését, viszont végigbeszéltünk minden kérdést akkor. Nagyon sok kérdés volt, de azt gondolom, hogy az osztrák kollégák és Decker úr is megértették azt, hogy alapvetően nem egy gránitos kőzetről beszélgetünk, amikor a vető viselkedését elemezzük, hanem egy talajfolyósodásra hajlamos, negyedkori üledékes rétegek viselkedéséről, aminek van egy rugalmassága. Tehát ezt kellett figyelembe venni a számításokban. Bemutattuk, hogy ezek az üledékes rétegek teljesen máshogy viselkednek, mint például egy kaliforniai vagy új-zélandi gránitos elvetődés bármilyen mozgás esetén. A lehető legkonzervatívabb számítások készültek, és a konzervatív számítások is azt igazolták, hogy nukleáris biztonsági szempontból nem jelent problémát, tehát benne maradtak a NAÜ által kért feltételekben.

A műszaki terveknél pedig megnéztük a kihívás kezelhetőségét. Ezeket mind a tervek szintjén, mind a tesztek szintjén, mind pedig a kiviteli tervek szintjén folyamatosan figyeljük és elemezzük. Azt gondolom, a kulcsszó vagy kulcsmondat az, hogy az erőmű biztonságára ható permanens elmozdulás, figyelembe véve ezeket az üledékes rétegeket, figyelembe véve a vetőnek a viselkedését, nem várható ebben az esetben. Tehát mi ez alapján hoztuk meg a döntésünket. És azt még hozzátenném, azt is jeleztük, hogy ez egy intraplate terület, tehát nem kéreglemezek találkozásánál fekszik, mint Kalifornia - teljesen más. Azért mondom ezeket a példákat, mert az osztrákok jelentésében remek ábrák voltak új-zélandi permanens elmozdulásokról, óriási hasadékkal - teljesen más a talaj szerkezete. Más kihívás volt, nekünk is volt kihívás: a talajfolyósodás problémája, amit mondtam, a talajszilárdítás erre vonatkozik.

Azt is elmondanám megnyugtatóként, hogy rengeteg adat van, tehát ez az a terület, amelyet folyamatosan, évtizedekre visszamenőleg kutattak, monitoroztak, tehát rengeteg információ állt rendelkezésre. Plusz jelenleg is van szeizmikus monitoringrendszer, ez a foldrenges.hu oldalon folyamatosan nyomon követhető, minden adat fent van. És az is látható egyébként, hogy Magyarországnak szeizmikus szempontból az egyik legkevésbé aktív területéről beszélünk; van ott fent egy nagyon jó térkép, piros pontokkal, ami mutatja azt, hogy hol vannak a szeizmikusan aktív területek. Mindig szoktuk mondani, hogy Bécsnél nagyon piros egyébként, érdemes megnézni.

Mi van még? Bocsánat, csak annyira csúnyán írtam helyenként, hogy nekem is nehéz elolvasni.

Visszatartási pontról beszéltünk.

Igen, üzemidő-hosszabbítás, a nukleáris biztonsági követelményeknek meg kell felelni. Mondtam, hogy kétlépéses program lesz, ez hosszú időre elnyúlik. De én azt gondolom, mielőtt eljutunk az üzemidő-hosszabbítási program benyújtásához, az egyik első számú feladat a jogszabályi környezet rendezése; ugye, ez van most benne az atomtörvény módosításában. Ha megnézzük azt, amit most tartalmaz az atomtörvény, az általában egyes számban beszél, egy üzemidő-hosszabbításról szól, a „további” szó pontosításként ezért kerül be. Illetve én azt mondanám, hogy azért a nemzeti politika, nemzeti program nyilvánvalóan majd tükrözni fogja az ezzel kapcsolatos változásokat.

A következő lépés a környezetvédelmi engedélyezés lesz. Nyilván itt a szabályoknak megfelelően, hazai és nemzetközi szinten is, illetve a szakhatósági, tehát a környezetvédelmi hatósági eljárásban is a nyilvánosság biztosított, a közmeghallgatások biztosítottak, és úgy gondolom, az espoo-i egyezmény követelményeit mindig is betartottuk, és ezután is gyakorlatilag minden szinten meg fog jelenni, ha nem tévedek, nemcsak az ÜH-engedélyezésnél, hanem egyébként az említett dokumentumok kapcsán is.

A leállások - igen, bocsánat, ez nagyon fontos - az üzemidő-hosszabbítás kapcsán. Ami a meghibásodás miatti blokkleterheléseket illeti, mielőtt eljöttem, megnéztem a statisztikákat, a számokat. Én azt látom, hogy '18 óta ezek elég erős csökkenő tendenciát mutatnak. Tehát a biztonságnövelő intézkedések hatása ezen a szinten érezhető. Ami a leállásokról elmondható, hogy ezek nem a nukleáris biztonsági szempontból 1-es besorolású, tehát fontos besorolású rendszereket, rendszerelemeket érintik, hanem inkább az üzemviteli szempontból, üzembiztonsági szempontból fontos villamosenergia-berendezéseket. Tehát a meghibásodások döntő többsége: turbina, csatlakozó generátor, gerjesztőberendezés. Pontosan ez az, amire az ÜH-programban és az időszakos biztonsági felülvizsgálatokban megfogalmazott intézkedéseket meg kell hoznia az engedélyesnek, és gyakorlatilag biztonságnövelő beruházásként ezeket meg kell valósítania. Összességében azt gondolom, a hivatal szempontjából a felügyeleti tevékenység keretén belül maximálisan odafigyelünk ezekre a kérdésekre, viszont nukleáris biztonsági szempontból ezek a leállások vagy visszaterhelések minimális hatással bírnak, villamosenergia-berendezések területéről lévén szó.

Azt hiszem, mindenre válaszoltam. Ha nem, akkor kérem, jelezzék.

ELNÖK: Nagyon köszönjük elnök asszony részletes választát. Most megadom a szót Kovács Pál elnökhelyettes úrnak is.

Kovács Pál válasza

KOVÁCS PÁL elnökhelyettes (Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Elnézésüket kérem, ha vádbeszédnek érezték volna azt, amit itt előadtam az előadásomban a megújuló energiaforrások tekintetében. Épp ellenkezőleg: arra szerettem volna felhívni az önök figyelmét, hogy mivel az importfüggőségünk rendkívül magas, mivel a jelen gazdasági és politikai környezetben, ami minket körülvesz, amikor a szomszédjainkban tízévente valamelyiknél háború dúl, és egyik nap még fölajánlanak több száz megawatt villamos energiát, két nap múlva meg azt kéri, hogy innen ezt a több száz megawatt energiát mi adjuk nekik, ilyen helyzetben, azt hiszem, nehezen megengedhető ez a jellegű függőség. Nekünk két eszközünk van arra, hogy ezt teljesítsük, az pedig rendkívüli kihívás, hogy 2050-ig karbonmentesítsük az energetikát: ez a két eszköz az atomenergia és a megújuló energiaforrások.

Arról nem tudtam beszámolni, mert idő híján, meg a napirendből eredően arra nem volt lehetőség, hogy ismertessem önökkel, hogy a megújuló energiaforrások terén mit tesz az energiahivatal azért, hogy a hálózat rugalmasságát tudjuk biztosítani ahhoz, hogy a más energiaforrásokban rejlő lehetőségeket is még tovább kiaknázzuk; hogy mind az energiatárolás terén hogyan tudunk továbblépni, hogyan látjuk azt a jövőt, ami majd elvezet egy hidrogéngazdasághoz. Hiszen nemcsak az energetikát kell karbonmentesítenünk - 2050-ig nagyon rövid az idő -, hanem ahogy ez a World Energy Outlookban is látszik, egy borzasztóan meredek pályát kell nekünk teljesítenünk ezzel a két eszközzel - nincs több, nincs harmadik, nincs negyedik! -, hogy hogyan tudunk 2050-ig úgy eljutni, hogy mellette az ellátás biztonsága is garantált legyen ebben az

országban az összes fogyasztó, lakossági fogyasztó és ipari fogyasztó részére. Higgyék el, hogy ez egy rendkívül összetett, nehéz feladat!

Örülök elnök úr felajánlásának, hogy más alkalommal is eljöhettek beszámolni, mert akkor ezeket a kérdéseket nyugodtan, a szakmai mélységekig végig tudjuk beszélni, hiszen higgyék el, hogy mi is rengeteget vitatkozunk, rengeteg szakmai műhelyt mozgatunk és kérdezzük meg, hogy milyen gyakorlati szakmai tapasztalataik vannak. Hiszen energiátárolás nélkül - és ez rajta volt a fóliákon is - egyszerűen nem tudunk továbblépni, higgyék el, és ehhez az atomenergiánk egy jó alap, de ha szeretnénk a megújuló energiaforrásoknak további teret biztosítani, az az energiátárolás nélkül nem fog menni. Elértünk egy olyan határhoz, ahonnan már az ellátás biztonságát, a hálózat rendszerbiztonságát veszélyezteti az, ha innentől továbbmegyünk kiszámíthatatlan vagy nehezen kiszámítható, nehezen menetredezhető eszközökkel. Tehát kérem, vegyék ezt egyfajta figyelemfelhívásnak. Úgyhogy elnézését kérem még egyszer a tisztelt bizottságnak és képviselő úrnak is, ha ezt olvasta ki belőle. Kérem, engedjék meg, hogy visszajöjjünk máskor is, és ezekre a kérdésekre akkor a megfelelő mélységben is reagáljunk.

Úgy gondolom, hogy az energetika nagyon jó úton halad, ami még nagyobb kihívás lesz, azt hiszem, egészen addig, amíg a hidrogéngazdaságig el nem jutnak, ez a közlekedésnek lesz a dekarbonizációs feladata.

A távoli jövőben, ahogy az elnök asszony is mondta, bízom benne, hogy az atomenergetikának még több szerepe lesz, hiszen manapság ezeket a mikroműholdakat például nukleáris elemekkel működtetik, amelyek érdekes módon pont azt a radioaktív hulladékot használják fel, a hosszú felezési izotópokat, és ezek mellé olyan kristályokat raknak, amelyek a neutronsugárzás hatására áramot generálnak. Utána ezeknek a felezési ideje, mondjuk, 2300 év, tehát ha az égő ki nem ég, akkor 2300 évig világít. Na, majd ilyenek lesznek a Mars meg a Hold meghódításánál, de mindez science fiction, ezt én már valószínűleg nem fogom megérni, bár ilyen elemet már láttam, ilyen műholdak most is repkednek.

Itt reagálnék elnök úr egyik kérdésére is, egyben hadd egészítsem ki azt, ami a nukleáris üzemanyag feldolgozásával kapcsolatban már egyszer elhangzott, amikor jártam önöknél, a tisztelt bizottságnál. Akkor beszéltünk arról, hogy hogyan lehet megsemmisíteni hosszú felezési idejű izotópokat. Most egy nagyon rövidke kis hírrel szolgálnék még az önök részére. Minden ország szuverén politikája azt eldönteni, hogy a kiégett kis, közepes és nagy aktivitású hulladékkal utána mit kezd; vagy eltárolja, vagy újra feldolgozhatja. Most a feldolgozás terén született egy újabb mérőöldkő, azt hiszem, hiszen egy 300 megawattos ólomhűtésű reaktor kezdte meg egy hete a működését Oroszországban, aminek borzasztó nagy a forrástartaléka, egészen 1700 fokig fel lehetne melegíteni, természetesen, ha a reaktortartály ezt bírná. Na, ilyen szaporító reaktorokkal lehet szétlőni azokat az izotópokat, amelyek a kiégett üzemanyagban vannak. Ez egy olyan mechanizmus, ezt meséltük a múlt alkalommal, ahol a szaporító reaktorban az urán és a plutónium üzemanyag mint olyan feldúsul, tehát 1,4-1,5-szörösére fel lehet tuningolni az urán mennyiségét, míg a többi hosszú felezési idejű radioaktív izotóp elmegy. Tehát valamikor, majd megint a távoli jövőben az atomenergetika lépéseket tesz, most dolgozik azon, hogy mi legyen az üzemanyagciklus bezárása. Nemzetközi együttműködés is folyik a negyedikgenerációs reaktorfejlesztés terén, az oroszoknak meg az első mintareaktoruk el is készült és megkezdte az üzemét. Úgyhogy azt gondolom, majd valamikor, amikor eljutunk egy olyan döntési pontig, ha a reprocesszálás, újrafeldolgozás mint olyan opcióként és üzleti opcióként be tud jönni a képbe, akkor ezeket meg lehet vizsgálni, és meg lehet hozni a megfelelő döntéseket.

Képviselő úr kérdése a szabályozhatósággal kapcsolatban. Annyit fűznék hozzá, hogy Paks II. technológiája olyan, hogy 50 százalékos teljesítményig a

teljesítményszabályozásban is részben részt tud venni, tehát ebből a szempontból is azt mondom, hogy ezzel a szabályozóképeséggel is lehetőséget, teret nyit a további megújuló beillesztésére, mert azt a szerepet át tudja tőlük venni. Tehát nagyon egyetérték, így van, nyári időszakban rendkívül nagy áldás, hogy vannak, csak legyen meg az energiatárolás megoldása. Abban a pillanatban azt a csúcsergiát, amely éppen a hálózat működését veszélyezteti, el tudjuk tenni máshova. Sajnos napon belül ez lehetséges vagy esetleg rövidebb időszakban lehetséges, évszakok között azonban nem. Tehát mindenképpen szükség van alapkapacitásra, és akkor az már nagyon jó, ha valamilyen szabályozó képeséggel is rendelkezik.

A párhuzamos üzemmel kapcsolatos államtitkári nyilatkozat. Én ezt nem tartanám lehetetlennek. Úgy gondolom, hogy amit elnök asszony is itt ismertetett, ez a bizonyos utóhűtő mint technológiai megoldás, kiváló lesz. Úgy gondolom, hogy 6 blokk párhuzamos üzemelése mellett valószínűleg mindig lesz egy olyan blokk, amely éppen karbantartáson lesz, hiszen üzemanyagot kell cserélni, a főjavításokat el kell végezni, tehát ez megint nem fogja terhelni azt az időszakot. Úgy gondolom, hogy igen, a hőmérséklet csökkentésével a hűtővízprobléma megoldódik. Egyébként egy-két adatot hadd mondjak önöknek. A jelenlegi Paksi Atomerőmű, amikor csúcsban veszi ki a hűtővizet, 110 köbmétert vesz ki másodpercenként, amikor pedig a Paks II. is be fog lépni, akkor ez 125 köbméterrel fog nő, tehát összességében 235 köbméterről beszélünk. A Duna eddig mért legkisebb vízhozama 960 köbméter volt. Tehát így körülbelül az egynegyede lesz a víznek kihasználva abban az esetben, ha mind a 6 blokk menne, de úgy gondolom, hogy ezt majd lehet tervezni, tervezhetővé válik.

Amikor a piaci lehetőségekről beszélünk, úgy gondolom, hogy az a piac, ami majd akkor lesz, amikor ezek a blokkok elkezdenek üzemelni, az már egy olyan regionális piac lesz, ahol Lengyelországtól, azt hiszem, a Balkán aljáig mindenhol el lehet helyezni az áramot, hiszen most is, higgyék el, áramhiány van Európában. Azokat a piacokat meg lehet találni, ez csak jó kereskedő kérdése, hogy hova fognak tudni áramot értékesíteni. Úgy látom, hogy azzal a megoldással, ami a magyar-szlovén nagyfeszültségű távvezeték létesítésével kapcsolatban megnyílt, az északolasz piachoz való tranzitálás és áramértékesítés lehetősége további távlatokat nyújt mindamellett, hogy alattunk pedig egy olyan fejlődő régió van, amely az EU-csatlakozását várja, az EU-csatlakozás kapcsán pedig vélhetően ott is egy komoly gazdasági fejlődésnek lehetünk a szemtanúi, amihez szintén energia kell. Én szakmai oldalról tehát nem tartok attól, hogy ne lenne olyan piac, ahol ezt az áramot el lehetne helyezni.

A dekarbonizációval kapcsolatban: igen, a dekarbonizáció rendkívüli célokat állít elénk. A teljes életről vetített szén-dioxid-kibocsátás, illetve karbonlábnyom kapcsán úgy gondolom, hogy a legautentikusabb éppen az a JRC-jelentés volt, ami alapján az Európai Bizottság meghozta a döntését. Ezt képviselő asszony kérdésére adnám választ.

Azt hiszem, ennyi kérdés volt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon köszönjük a válaszait elnökhelyettes úrnak. Azt gondolom, rengeteg olyan témát felvetett elnök asszony és elnökhelyettes úr is, amit érdemes lesz megtárgyalni majd a jövőben a bizottság előtt. Itt a nagy aktivitású hulladékokkal kapcsolatos esetleges technológiai újítás ad lehetőséget. Nyilván a kihívás bizonyos szempontból adott, hiszen bármilyen reprocessálás, újrafeldolgozás van, akkor is a nagy aktivitású hulladékok megmaradnak, sőt bizonyos eljárások után még veszélyesebbek lesznek. Úgyhogy azt gondolom, talán a bizottsági tagok nevében is mondhatom, hogy nyitott a Fenntartható Fejlődés Bizottsága arra, hogy ilyen alkalmakat teremtsünk és meghívjuk ide önöket, vagy inkább elfogadjuk a felajánlását

akár az Atomenergia Hivatalnak, akár az energiahivatalnak, hogy ezekről a rendkívül fontos kérdésekről beszéljünk.

Még egyszer köszönöm Kádár Andreának, az Országos Atomenergia Hivatal elnök asszonyának és Kovács Pál úrnak, az energiahivatal elnökhelyettesének, hogy elfogadták bizottságunk meghívását és részletes tájékoztatást adtak. Ezzel ezt a napirendi pontot lezárom, és tekintettel arra, hogy több mint két órája tart az ülés, öt perc szünetet rendelék el.

(Szünet: 12.08-12.14)

A szünetben Arató Gergely távozik az ülésről; Becsó Zsolt kimegy a teremből.)

ELNÖK: Kérem szépen tisztelt képviselőtársaimat, munkatársainkat, folytatnánk a bizottsági ülést.

A Paksi Atomerőmű meglévő blokkjai üzemidejének további meghosszabbításáról címmel benyújtott, H/1838. számú határozati javaslat

(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

A 2. napirendi pontunk: a Paksi Atomerőmű meglévő blokkjai üzemidejének további meghosszabbításáról szóló H/1838. számú határozati javaslat vitájának kapcsolódó bizottságként történő lefolytatása.

Megnyitom a részletes vita első szakaszát, a határozati javaslatnak a határozati házszabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát: azaz megfelel-e az indítvány az Alaptörvényből eredő követelményeknek, a jogalkotás szakmai követelményeinek, valamint a nemzetközi és európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek, és illeszkedik-e a jogrendszer egységébe.

Köszöntöm az előterjesztő Technológiai és Ipari Minisztérium képviselőjében dr. Alföldy-Boruss Márk helyettes államtitkár urat; köszönjük szépen, hogy eljött munkatársaival. Megkérem, hogy a határozati házszabály 44. § (1) bekezdésében foglalt követelmények vizsgálatát segítő, pár szóban foglalja össze az előterjesztés benyújtásának indokait. Megadom a szót helyettes államtitkár úrnak. Tessék parancsolni!

DR. ALFÖLDY-BORUSS MÁRK helyettes államtitkár (Technológiai és Ipari Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönjük szépen a lehetőséget, hogy a bizottság előtt beszámolhatunk a határozati javaslat háttéréről is.

A mai ülés 1. napirendi pontjánál az illetékes Országos Atomenergia Hivatal, illetve a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal részletes tájékoztatást adott arról a keretrendszerrel, amely az atomenergia jelenlegi és jövőbeli szerepére vonatkozik, illetve annak az eljárásjogi, valamint az energetikai, energiastratégiai és engedélyezési környezetét jelzi.

Előterjesztőként a 2005-ös országgyűlési előterjesztéshez hasonlóan a kormány ismét fontosnak és lényegesnek látta azt, hogy a tisztelt Ház tájékoztatást kapjon arról, hogy a Magyarország energiaszuverenitását biztosító erőművi létesítménynek az élettartama kapcsán milyen projektet indított el, és mik a tervei. Ez a további üzemidő-hosszabbítás egy 10-15-20 éves üzemidő-hosszabbításnak a vizsgálatát jelenti. *(Becsó Zsolt visszatér a terembe.)* Most egy olyan folyamat indul el, amely az előző üzemidő-hosszabbításnál is egy többéves, nyolcéves folyamat volt, és egy ennek megfelelő folyamat indul el a Paks I. létesítmény keretein belül, amely folyamat során feltárásra kerülnek mindazok az erőműre vonatkozó, az erőműnek az egyéb energetikai

létesítményekkel és a villamosenergia-hálózattal való együttműködésére vonatkozó körülmények, és a piaci körülmények is elemzésre kerülnek, mely vizsgálatokat követően felelős döntés lesz hozható arra vonatkozóan, hogy a tényleges üzemidő-hosszabbítás megtörténjen-e vagy sem.

Mindezekről a körülményekről kívánta a kormány tájékoztatni az Országgyűlést. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen helyettes államtitkár úrnak. Kérdezem a bizottsági tagokat, ki kíván hozzászólni a napirendi ponthoz. *(Nincs ilyen jelzés.)* Amennyiben jelentkezőt nem látok, én magam szeretnék hozzászólni, s addig átadom az ülés vezetését alelnök úrnak.

(Az ülés vezetését Bencsik János, a bizottság alelnöke veszi át.)

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Elnök úré a szó.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP), a bizottság elnöke: Nagyon szépen köszönöm, és köszönjük szépen ismételt az előterjesztést.

Nagyon sok szempontból kapcsolódó vagy hasonló napirendi ponton vagyunk túl, amelyet az Országos Atomenergia Hivatal elnök asszonyának, illetve az energiahivatal elnökhelyettesének a tájékoztatása sok szempontból átfed, de azért még néhány kérdést feltennék az előterjesztő minisztériumnak is. Ez annál is inkább releváns, mert az iménti napirendi pontnál nem képviseltette magát a minisztérium, ami, én azt gondolom, talán a vitát kicsit színesebbé tette volna, hogy úgy mondjam, kiterjesztette volna a politikai megfontolásokra is.

Visszautalnék arra, amit az előző napirendi pontnál is ismertettem, hogy Kaderják Péter korábbi energiapolitikáért felelős államtitkár úr nyilatkozata igen határozott volt a tekintetben, hogy nem elképzelhető az akkori kormányzati állásfoglalás szerint egyszerre, párhuzamosan a Paks II. üzemeltetése és a Paks I. újabb üzemidő-hosszabbítása. Nem akarok én itt most idézetekkel időt rabolni, de még Kósa Lajos képviselő úr is nagyon határozottan és világosan a kormányoldal álláspontját képviselte abból a szempontból, hogy már nem út az újabb üzemidő-hosszabbítás.

Azért is releváns, azt gondolom, hogy ezekre a kérdésekre visszatérjünk - bár utalt erre elnök asszony is az imént, én azért számszerűsíténém -, mert az elmúlt öt évben 36 olyan meghibásodást számoltunk a jelenleg működő blokkok esetében, alapvetően nyilván a hivatalos közlések alapján, ami nem előzetesen tervezett karbantartás volt, hanem különböző előre nem látható események, meghibásodások, miegyebek következtében. Nem akarom sorolni ezeket. Én magam nem osztom egyébként azt, amit az elnök asszonytól hallottunk, hogy ezeknek a számában csökkenés mutatkozna meg, hiszen folyamatosan figyeljük ezeket az eseményeket. Én rendszeresen egyébként, amikor jelentősebb ilyen visszaterhelés van, rá is szoktam kérdezni, hogy ezt a kormány hogy látja, meg tudnak-e birkózni ezzel a helyzettel, hogy ennyi ilyen előre nem látható meghibásodás van a jelenlegi blokkok esetében, és ez nem vet-e fel olyan kérdéseket, amelyeket, hogy úgy mondjam, át kell tekinteni.

A kormánynak mi a prognózisa, hogy mennyibe kerülne ez a folyamat, konkrétan ezt végrehajtani, most nem is az engedélyezésre gondolok, hanem arra, hogy milyen költségekkel jár az újabb üzemidő-hosszabbítás, milyen beavatkozásokat igényel, hogyan kalkulálnak és alapvetően milyen jellegű munkálatokat kell elvégezni a jelenlegi információk szerint az atomerőművek esetében? Utalnék arra, amiről már részben volt szó az iménti napirendi pontnál, a nagy aktivitású radioaktív hulladékok

kérdésére. Már említettem, hogy ha újabb üzemidő-hosszabbítás van, akkor nagyobb lesz a mennyisége az elhelyezendő hulladékoknak. Szó esett a reprocesszálásról, újrafelhasználásról. Pontosan tudjuk, hogy a reprocesszálási hulladék milyen veszélyes, talán lényegesen veszélyesebb, mint akár a kiégett fűtőelemek végleges elhelyezése. Hogy látja a kormány, ezt a problémát konkrétan hogy fogják megoldani? Nyilván, amikor egy újabb húszéves üzemidő-hosszabbítás a kormány elé kerül, ott kell hogy legyen az asztalon a kormányzati döntések mögött a nagy aktivitású nukleáris hulladékok elhelyezésének kérdése. Önök hogyan látják a racionalitását a jelenleg futó nemzeti programnak, talán az atomtemető helyszínének a kutatásával összefüggésben? Tehát miként látja a kormány, hogyan tudja Magyarország elhelyezni véglegesen azokat a hulladékokat?

Nagyon megköszönöm, ha ezekre a kérdésekre helyettes államtitkár úrtól kaphatunk választ. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Az elnöki feladatokat visszaadom.

(Az ülés vezetését dr. Keresztes László Lóránt, a bizottság elnöke veszi át.)

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Ismét kérdezem képviselőtársaimat, és amennyiben újabb hozzászólási szándék van... *(Szabó Rebeka jelentkezik.)* Alelnök asszonynak megadom a szót.

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd), a bizottság alelnöke: Köszönöm a lehetőséget. Azt szeretném még kérdezni, ami az előző beszélgetésben szintén elhangzott, de olyan mélyen, úgy gondolom, nem kaptam rá érdemi választ, hogy mi a helyzet a Dunával mint hűtővízzel. Az elhangzott, hogy alacsony vízálláskor a vízhozam egynegyedét is felhasználhatják hűtésre, ha Paks I. és Paks II. egyszerre üzemel, ami szerintem egyébként nagyon sok, de arra nem tért ki a válasz, hogy mi újság a víz hőmérsékletével.

Már a tavaly nyár folyamán is volt, amikor sajnos 25 fok fölé melegedett a Duna víz hőmérséklete. A klímaváltság miatt sajnos egyre gyakoribbá válhat, hogy magasabb a víz hőmérséklete és kisebb a vízhozam. A sajtóban fellelhető információk szerint már ez teljesítménycsökkenést okozott a jelenlegi atomerőműblokkoknál, tehát kevesebb energiát termelt. Ezt komoly problémának látom, és nemcsak azért, mert adott esetben az atomerőmű teljesítménye csökken, hanem mert környezetvédelmi szempontból is aggályos, hogy egy még melegebb vizet fognak majd visszaengedni a Dunába, ami károsíthatja ott az élővilágot. Erre a szempontra egyáltalán nem kaptunk választ az előző meghallgatáson. Nem tudom, hogy erre vonatkozóan a minisztériumnak mi az álláspontja. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök asszony. Ha további kérdés nem merül fel, visszaadom a szót helyettes államtitkár úrnak, hogy tudjon válaszolni a felmerült kérdésekre. Tessék parancsolni!

Dr. ALFÖLDY-BORUSS MÁRK helyettes államtitkár (Technológiai és Ipari Minisztérium): Köszönöm szépen a szót, és köszönöm a kérdéseket. Paks I. és Paks II. működésének párhuzamossága kapcsán a korábban idézett lehetetlenségnek vagy lehetőségnek a kérdésére azt jelzem, hogy az elmúlt két évben is sok tényező megváltozott, amelyek fényében a korábbi kijelentést vélhetően árnyalni lehet, illetve nincs itt Kaderják államtitkár úr, hogy megkérdezzük, milyen kontextusban mondta, amit mondott.

Mindenesetre van egy nagyon erősen integrált európai villamosenergia-piac, amelyre számítunk hálózatosodás, valamint a piacszerzés tekintetében is. Ez az integrált villamosenergia-piac nemcsak Európán belül mélyül folyamatosan, hanem terjeszkedik is, kiemelten a Balkán irányába. Már jelenleg is egészen Törökországig fizikai áramlások tekintetében megjelenik az európai hatás, illetve van az európai kontinentális rendszerhez márciusban csatlakozott moldáv és ukrán hálózat is, amely azt jelzi, hogy sokkal nagyobb, illetve sokkal nagyobb lesz az a felvevőpiac bármilyen villamosenergia-kapacitás tekintetében, mint ami volt pár évvel ezelőtt.

Egy másik szempont, hogy sokkal nagyobb a kereslet. A keresletváltozás tényezői a fokozott dekarbonizációs törekvések, amelyek a földgázzal, illetve szénről dekarbonizált erőforrásokra való átállást jelzik és mind a fűtés-hűtés, mind az ipar, mind a közlekedés tekintetében növekvő villamosenergia-igényeket jelez, sőt a korábbi előrejelzésekhez képest nagyobb intenzitással, növekedő áramfelhasználási igénnyel kell számolnunk jelen pillanatban.

Az ipari dekarbonizáció, illetve a villamos energiára való átállás kapcsán láthatók nemcsak a hazai akkumulátoros fejlesztések, akkumulátorgyártási fejlesztések - ezek nagyon látványos elemei ennek az egész folyamatnak, hiszen nagyon nagy elektointenzitásúak -, de bármilyen ipari technológia esetén azt látjuk, hogy a pénzügyi és környezeti fenntarthatóság, annak társadalmi fenntarthatósága tekintetében sincs más lehetőség, mint az, hogy valamilyen módon a villamosenergia-felhasználás irányba vigyék el a gyártási tevékenységeket. A közlekedésben is látható az elektrifikáció. Tehát összességében dinamikus és sokkal nagyobb mértékben fejlődik a villamosenergia-kereslet, mint az korábban előrejelezhető volt.

A párhuzamosság tekintetében még egy nagyon-nagyon lényeges szempont, hogy a villamosenergia-hálózat befogadó- és áteresztőképessége megfelel-e. Az ismert, hogy szükséges és már előre látható, hogy a Mavir tízéves hálózatfejlesztési tervében szükséges lesz módosítás annak érdekében, hogy Paks I., Paks II. együttes működése lehetővé váljon. A hatályos hosszú távú hálózatfejlesztési terv ugyanis szekvencialitást feltételezett, az egyidejű termelés kapcsán már most látható, hogy lesznek szükségessé adódó fejlesztések.

Ezen a gondolaton továbbmenve a korábbi üzemidő-hosszabbítási projektekre vonatkozó múltbeli költségek ismertek, amelyek magát a projekt költségvetését valamilyen módon előre tudják jelezni, ugyanakkor a lényeges az lesz, hogy maga a tényleges fizikai üzemidő-hosszabbításnak mekkora lesz a költségvetése, és ehhez még szükségesek a projektmunkálatok. Egy példát említettem, amely nem is szorosan az erőműhöz, hanem a hálózathoz kapcsolódik, tehát a hálózatfejlesztésnek is lesz addicionális költsége. Az erőműoldali költségek becslése pedig csak akkor lesz elvégezhető, ha az a több száz elemes projektlista vagy feladatlista végrehajtásra kerül, amely feladatokat azonosítottak a Paks I.-nél dolgozó kollégák a korábbi üzemidő-hosszabbítási projekt alapján.

Az a reménység vagy előre látható folyamat, hogy gyorsabb lesz ennek a tervezésnek a folyamata, mint az első üzemidő-hosszabbításé volt, hiszen már elég sok tapasztalat összegyűlt az elvégzendő feladatokra vonatkozóan. Másrészt valószínűleg nagy biztonsággal lesznek majd láthatóak a költségszintek is. Ugyanakkor el kell kezdeni a munkálatokat. Tehát ezek a munkálatok a kormány nyári döntését követően elindultak, de ez még a projekttervezés fázisa, a projekttervezés fázisában pedig összegyűjtésre kerültek a Paksi Atomerőmű szervezésében az előzmények, felülvizsgálták a korábbi teendőlistát, és azonosították, hogy mit kell, mit szükséges vizsgálni. Maguk a vizsgálati eredmények fogják majd kihozni azt, hogy milyen költségek lesznek. A költségek tekintetében pedig nem látható még most, hogy szükséges-e bármilyen módon központi költségvetési vagy egyéb tulajdonosi

hozzájárulás, vagy pedig ez egy megtérülő beruházás lehet. Ennek a kérdésnek az eldöntéséhez szükséges lesz az a piaci elemzés, ami minden ilyen nagyerművi beruházásnál elvégzésre szokott kerülni. Ennek a piaci elemzésnek pedig a biztonságosságát fogja jelenteni az, ha a mostani rendkívüli energiapiaci helyzet meg tud nyugodni, hiszen most az látható, hogy villamos energiára és dekarbonizált villamos energiára nagyon nagy szükség van és nagyon nagy szükség lesz. Az, hogy milyen árszinteken fognak tudni termelni az erőművek, a tekintetben pedig óriási nagy a bizonytalanság. Az előttünk álló többéves további üzemidő-hosszabbítási projekt mint felkészülés pedig, bízom benne, lehetőséget ad majd arra, hogy a költségeket is nagy biztonsággal tudjuk megtervezni, a szükséges megtérülési számítások elvégzésével együtt.

A műszaki biztonság tekintetében vagy a 36 hiba tekintetében azt gondolom, hogy ez üzemviteli kérdés. Olyan hibára vonatkozóan nekünk nincs információnk, amelyik olyannyira strukturális volna, hogy akár a nukleáris biztonsági feltételeket veszélyeztetné, vagy pedig megkérdőjelezhetné azt, hogy érdemes-e egyáltalán nekiállni további üzemidő-hosszabbítási projektnek.

Itt szükséges azért jelezni azt, hogy a Paksi Atomerőmű működtetése elég hatékony, tehát az eredeti 440 megawattos blokkokhoz képest növelt teljesítményű működésről van szó, és az eredeti kazettamenedzsmenethez képest jóval hatékonyabb fűtőanyag-menedzsmenst is van folyamatban. Ugyanakkor a projektszervezetnek van arra vonatkozó feladata is, hogy ne csak a további üzemidő-hosszabbításnak az általános feltételeit vizsgálja meg, hanem a további hatékonyságjavítási feltételeket is azonosítsa, és erre vonatkozóan is legyen javaslat ebben a projektfázisban vagy munkafolyamatban. Tehát a műszaki biztonsági és üzemeltetési-menedzselési kérdések is feltárásra fognak kerülni a következő időszakban.

A Duna mint hűtővíz kapcsán megértettem, hogy akkor a korábbiakban volt szó arról, hogy mennyiség tekintetében mi várható a Duna-folyam-víz mint hűtővíz kivétele tekintetében, és a hőmérsékletre lesz szükséges további vizsgálatokat végezni. Jelen pillanatban azt gondolom, a kormánynak az az álláspontja, hogy a kiadott feladatnak megfelelően minden részletre kiterjedően szükséges vizsgálni a további üzemidő-hosszabbítás feltételeit és a párhuzamos működés feltételeit is, és azt teljes komplexitásában kell vizsgálni, nukleáris biztonsági, környezetvédelmi és egyéb feltételek vonatkozásában is. Tehát maga az elindított folyamat lesz az, amely választ fog tudni adni arra, hogy lehetséges-e és milyen feltételek mellett lehetséges a Duna vízhőmérsékletének a lehető legkisebb mértékű zavarása, illetve hogy valójában lehetséges-e a hatályos környezetvédelmi előírásoknak megfelelő működés. Erre a kérdésre tehát konkrét választ mint megoldást jelen pillanatban nem tudunk adni, a vizsgálatoknak erre ki kell terjednie. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen helyettes államtitkár úrnak. A részletes vita ezen szakaszát lezárom... *(Jelzésre:)* Bocsánat, alelnök úr, megadom a szót.

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. A többségi véleményre vonatkozó javaslatot szeretném megtenni.

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr, Képviselőtársak! 2019 novemberében az Európai Parlament éghajlatváltozási veszélyhelyzetet hirdetett. A következő évben elfogadták az EU azon klímarendeletét, amely 2050-ig kötelezővé teszi a karbonsemlegességet és az üvegházhatású gázok kibocsátásának a korábban 2030-ig előírt 55 százalékkal történő csökkentését. A karbonsemlegesség elérésének egyik fő pontja az elektromos energia használatára történő áttérés. A háború és az elhibázott brüsszeli szankciós politika hatásai, azaz az energia árának drasztikus emelkedése és a

nyugat-európai energiahiány okozta veszélyhelyzet is sürgetővé teszi Magyarország importenergia-függőségének oldását.

Hazánk villamosenergia-termelésének felét és a felhasznált villamos energia 36 százalékát a Paksi Atomerőmű szolgáltatja. Az energiafüggetlenedést szolgáló stratégiai célok elérése érdekében és a megnövekedett energiaigény kielégítésére a Paksi Atomerőmű meglévő blokkjainak üzemidő-meghosszabbítására és a Paks II. által előállítandó energiamennyiségre párhuzamosan lesz szükség. Fontos kiemelni, hogy az Európai Parlament a 2022. évi júliusi döntése által kimondja, hogy az atomenergia biztonságos és tiszta energiaforrás. A jelenlegi ismeretek szerint olyan műszaki akadály, amely számottevően befolyásolná az üzemidő hosszabbítását, jelenleg nem ismert.

A határozati javaslat elfogadásának eredményeképpen javulhat Magyarország energiabiztonsága. A Fidesz és a KDNP képviselőcsoportja a magyar családok védelmét szolgáló, biztonságos, hazánk energiaimport-függetlenedését elősegítő és a karbonsemlegesség irányába haladó energiaellátás mellett állnak, így a határozati javaslat elfogadását szorgalmazzuk. Köszönöm szépen a figyelmet.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki szólni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Amennyiben nem, a részletes vita ezen szakaszát lezárom.

Jelzem, hogy képviselői módosító indítványt nem nyújtottak be, illetve bizottsági módosító javaslat benyújtására sem érkezett előzetes javaslat.

Így megnyitom a részletes vita utolsó szakaszát, amelyben a bizottságunk dönt a részletes vita lezárásáról, illetve a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról és benyújtásáról. Felhívom képviselőtársaim figyelmét, hogy a részletes vitát lezáró bizottsági jelentés elfogadása során a határozati javaslatnak a határozati házszabály 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak való megfeleléséről is döntünk.

Kérdezem tisztelt képviselőtársaimat, a tisztelt bizottságot, hogy lezárja-e a részletes vitát. Aki ezzel egyetért, kérem, szavazással jelezze! *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy egyhangú döntéssel a bizottság elfogadta.

Most kérdezem a bizottságot, elfogadja és benyújtja-e a részletes vitáról szóló jelentést. Kérem, aki támogatja, most jelezze szavazatával! *(Szavazás.)* Itt 7 igent látok. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* Ez 2 nem; tartózkodó szavazat pedig nem volt. A bizottság tehát elfogadta a részletes vitáról szóló jelentést.

Kérdezem a bizottságot, kíván-e előadót kijelölni, aki a bizottsági jelentést az Országgyűlés plenáris ülésén ismerteti. *(Nincs ilyen jelzés.)* Amennyiben ilyen igény nincs, kérdezem, van-e igény kisebbségi vélemény ismertetésére. *(Nincs ilyen jelzés.)* Amennyiben ilyen igény sincs, akkor a napirendi pontot lezárom.

Megköszönjük helyettes államtitkár úrnak, hogy előterjesztőként részt vett az ülésünkön. Köszönjük szépen.

DR. ALFÖLDY-BORUSS MÁRK helyettes államtitkár (Technológiai és Ipari Minisztérium): Köszönöm szépen, a viszontlátásra! *(Munkatársaival távozik az ülésről.)*

A hulladékgazdálkodással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló T/1848. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

ELNÖK: A 3. napirendi pontunk a hulladékgazdálkodással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló T/1848. számú törvényjavaslat részletes vitájának

kijelölt bizottságként történő lefolytatása. Megnyitom a részletes vita első szakaszát, a törvényjavaslatnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontjai szerint vizsgálatát, azaz megfelel-e az Alaptörvényből eredő követelményeknek, a jogalkotás szakmai követelményeinek, valamint a nemzetközi és európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek, illetve illeszkedik-e a jogrendszer egységébe.

Köszöntöm az előterjesztő Technológiai és Ipari Minisztérium képviselőjében dr. Zöld-Nagy Viktória helyettes államtitkár asszonyt és munkatársait. Megkérem, hogy a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglalt követelmények vizsgálatát segítő, röviden foglalja össze az előterjesztés indoklását. Meg is adom a szót helyettes államtitkár asszonynak. Tessék parancsolni!

DR. ZÖLD-NAGY VIKTÓRIA helyettes államtitkár (Technológiai és Ipari Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselők! Köszönjük szépen a lehetőséget az előterjesztés bemutatására. A körforgásos gazdaságra történő átállás folyamatában ismét elérkeztünk egy olyan ponthoz, ahol szükségessé vált egyes törvényi szabályok kiegészítése, módosítása.

Alapvetően két nagyobb részre bontanám a törvényjavaslat bemutatását, az egyik a koncessziós rendszerre történő átállással összefüggő törvényi módosítások. Ennek keretében nagyon fontos, hogy az önkormányzati hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatok megszűnésével bizonyos kérdéseket törvényi szinten kell rendeznünk, illetve felhatalmazást adunk részletes szabályok megalkotására, amelyek eddig önkormányzati rendeletben kerültek meghatározásra, 2023. június 1-jét követően azonban egy kormányrendeletben fognak megtörténni.

Nagyon fontos továbbá az energiahivatal szempontjából számos olyan törvényi szabály, törvényi keret kialakítása, amely az árszabályozással, a díjrendelet megalkotásával összefüggő feladatait segíti. Ilyen például a számviteli szétválasztásra vonatkozó szabályok vagy az indokolt költség megállapításához szükséges törvényi szintű szabályok megalkotása. Ugyanúgy nagyon fontosnak tartjuk törvényi szinten garantálni a koordináló szerv létrehozására vonatkozó kijelölést. Ilyen koordináló szerv jelenleg is működik az állami rendszerben. A koncessziós rendszerre történő átállást követően is lesznek állami hulladékgazdálkodási feladatok, illetve vannak olyan feladatok, amelyeket a koncessziós rendszerben a koncesszor feladatátvételét követően is, még a megelőző időszakkal összefüggésben szükséges elvégezni. Egy példát mondanék. Például a számlákkal összefüggő pénzügyi követelések öt évig nem évülnek el, és ez azt jelenti, hogy a 2023. június 1-jét megelőző időszakban kiadott számlákkal összefüggő pénzügyi követeléseket ez a koordináló szerv fogja tudni érvényesíteni még '23. június 1-jét követően öt évig.

Nagyon fontos, hogy adatkezelési szabályokat szintén törvényi szinten kívánunk rögzíteni, illetve ezzel összefüggésben a környezetvédelmi termékdíjról szóló törvény módosítását is megteesszük ebben a törvényjavaslatban. Itt pedig a kiterjesztett gyártói felelősséggel összefüggő, a szennyező fizet elvét megvalósító szabályokat és az ezzel összefüggő díjfizetési szabályokat módosítjuk akként, hogy a jelenlegi termékdíjnak a most is meglévő két alapvető elemét, a szennyező fizet elvét megvalósító részt, illetve a keresletbefolyásoló funkcióját kettéválasztjuk, hiszen a következő időszakban a koncessziós rendszerre történő átállást követően azokat a feladatokat, amelyeket a termékdíj szennyező fizet elvét megvalósító díjtétele biztosít, azt a jövőben a koncesszor fogja elvégezni. Gondolok itt a hulladékgyűjtéssel, hulladékszállítással összefüggő feladatokra, amelyeket jelenleg is az egyéni vagy kollektív teljesítés keretében vagy a gyártók, vagy az állam végez el. Ezt a jövőben a koncesszor fogja megtenni, tehát ezt a bizonyos tételt, amit kiterjesztett gyártói felelősségi díjnak

hívunk, a koncesszor fogja megkapni a jövőben, de a termékdíjnak meg fog maradni az a funkciója, ami jelenleg is, a keresletbefolyásoló funkciója. Tehát nagyon fontos, hogy ezt a két díjtételt egyben kell számítani, a törvényjavaslatban szereplő képlet is ezt biztosítja, hogy alapvetően a termékdíj összegéből levonásra kerül a kiterjesztett gyártói felelősségi díj összege, tehát ugyanazt az összeget kétfelé fogja a gyártó a jövőben megfizetni.

Nagyon fontosnak tartjuk azt is, hogy meghagyjuk azokat a miniszteri jóváhagyási feladatokat, amelyek azt biztosítják, hogy a jövőben is a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással összefüggésben a vagyonelem-használattal, beszerzésekkel, illetve létesítésekkel összefüggő szakmai képviselőket, szakterületi képviselőket tudják biztosítani. Ezt 2028. június 30-ig javasoljuk megtartani a rendszerben.

A másik nagy eleme a törvényjavaslatunknak az illegális hulladékfelszámolással kapcsolatos javaslat. Mind a közterületen képződött illegális hulladék, mind az ingatlantulajdonos ingatlantulajdonán képződött és jogellenesen gyűjtött hulladékkal összefüggő felszámolás elősegítését szeretnénk szintén bizonyos törvényi szabályokkal garantálni. Illetve a miniszteri feladatokat szeretnénk rögzíteni, ami a jövőben, illetve a jelenleg is folyamatban lévő hulladékanalízis elvégzésére ad felhatalmazást, illetve kötelezővé teszi a hulladékanalízis elvégzését. Röviden ezt a két blokkot tartalmazza a törvényjavaslat. Köszönöm.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönjük helyettes államtitkár asszonynak. Kérdezem képviselőtársaimat, ki kíván hozzászólni. *(Bencsik János jelentkezik.)* Alelnök úrnak megadom a szót.

BENCSIK JÁNOS (Fidesz): Köszönöm. A többségi véleményt szeretném ismertetni. Tisztelt helyettes Államtitkár Asszony! Tisztelt Képviselőtársak! A T/1848. számú törvénymódosítási javaslat központi eleme a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer átalakítása, melynek keretében a gyártót terheli a felelősség a termék technológiai jellemzőinek a megelőzés, emellett a hulladékgazdálkodás követelményei szempontjából történő kedvezőbb megválasztásáért és a termékből képződő hulladék ártalmatlanításának és hasznosításának megtervezéséért.

A termékdíjtétel az új rendszerben úgy kerül megállapításra, hogy a jelenlegi egységnyi termékdíjtételből levonásra kerül az adott termékre megállapított egységnyi kiterjesztett gyártói felelősségi díj, és a gyártónak csak a különbözetet kell termékdíjként megfizetnie. A törvényjavaslatban egyértelműen látszik, hogy a termékdíjas és az úgynevezett gyártói felelősségi rendszer hatálya alá tartozó témakörök jelentősen fedik egymást, így elmondható, hogy a gyártók részéről nem kell pénzügyi tehernövekedéssel számolni. A törvényjavaslat által a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer keretében a termékek előállítói érdekeltté válnak az anyagok és erőforrások takarékos használatában, jelentősen hozzájárulva ezzel a környezetvédelemhez.

A benyújtott módosítási javaslat másik sarkalatos témája a hazánkban is hangsúlyos környezetkárosító elemeket, azaz az illegális hulladéklerakókat érinti. Ezek ártalmatlanításának és megfelelő gyűjtőpontra való elszállításának anyagi és erőforrásbeli igényei jelentősek, ennek következtében a hulladékgazdálkodási hatóság meglátásaira alapozva az új szabályozás fokozott szigorral lép fel az illegálisan elhagyott hulladék felszámolása érdekében.

Ezen túlmenően a hulladéklerakással kapcsolatos jogsértő cselekmények megállapítására irányulnak a jogszabályban megtalálható kamerafelvételeket szabályozó pontok szigorításai, amelyek háttérrel nyújthatnak arra, hogy a

hulladéklerakási járulék fizetésére kötelezett lerakók területén elhelyezett kamerák felvételein a hulladékot szállító jármű végig követhető legyen.

A kormány szükségesnek látja az országos hulladékgazdálkodási hatóság ellenőrzési hatáskörének megerősítését, ezért a törvényjavaslatban megfogalmazottak szerint lehetőség nyílik arra, hogy egy adott ingatlanon képződött, jogellenesen gyűjtött hulladék felszámolásával összefüggésben a hulladékgazdálkodási hatóság jelzalog bejegyzésére irányuló kérelmet nyújthasson be az ingatlanügyi hatósághoz.

Az előttünk fekvő törvényjavaslat megerősíti a koncessziós rendszer alapkövetelményeinek teljesíthetőségét, a lakossági rezsicsökkentés fenntarthatóságát, továbbá az európai uniós kötelezettségek és célértékek teljesíthetőségét. A fentiek figyelembevételével a Fidesz és a KDNP képviselőcsoportjai támogatják a törvényjavaslat elfogadását. Köszönöm a megtisztelő figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Kérdezem képviselőtársaimat, van-e további hozzászólás. *(Senki sem jelentkezik.)* Én hozzászólnék, úgyhogy kérem alelnök urat, vegye át az ülés vezetését.

(Az ülés vezetését Bencsik János, a bizottság alelnöke veszi át.)

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Elnök úr a szó.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP), a bizottság elnöke: Köszönöm szépen, alelnök úr. Nem tudtam részt venni a törvényjavaslat általános vitáján, de elolvastam az Országgyűlési Naplót, elolvastam a jegyzőkönyvet. Olyan kérdést szeretnék feltenni, amely ott talán kevésbé került megválaszolásra, de itt szó esett róla, ez pedig az illegális hulladéklerakók felszámolása.

Azt gondolom, mindannyian, élhetünk az ország bármely részében, tapasztalhatjuk, hogy az a talán két és fél évvel ezelőtti kormányzati bejelentés, miszerint felszámolja a kormány az illegális hulladéklerakókat, kevésbé tekinthető sikeresnek. Sőt, nagyon sok helyen látom, hogy ezek nemcsak újratermelődnek, hanem egyre nagyobb problémát jelentenek. Rengeteg ilyen esetet néztem meg személyesen, nagyon sokan keresnek, és kifejezetten olyan esetekkel is találkoztunk, ahol egyébként egy kihelyezett vadkamera alapján pontosan felismerhető volt az elkövető, és látható volt, hogy milyen módon tesz le zöldterületen mindenféle autókarosszériás akármicsodákat, hulladékokat.

Felismerhetőek voltak a személyek, felismerhető volt a gépjármű rendszáma. Én magam megtettem a feljelentést, sőt egyébként a hulladékban még az elkövető beazonosítására alkalmas dokumentumokat is találtak a hatósági szemrevételezés során, és mégsem sikerül ezekben az esetekben olyan módon olyan bírságokat, büntetéseket kiszabni, hogy az megfelelő elrettentő erővel bírna. De hasonló módon nem messze onnan, Pécs mellett, Mánfa településen borzolta a kedélyeket, hogy több tíz tonnányi műanyagszemetet elhelyeztek úgy, hogy még rajta is kapták az Olaszországból származó szemetet lerakó kamionost. Ebben az ügyben is természetesen feljelentést tettem, és itt sem történt elszámoltatás.

Mit tud tenni a kormány, hogy végre valóban meg lehessen büntetni az elkövetőket, és tényleg olyan büntetések szülessenek, ami elrettentő erővel bír?

S még egy ügyet említenék. Tolna megyében, Tamásiban egy egészen elképesztő esetre került részben pont az elmúlt időszakban; én nagyon sokszor foglalkoztam ezzel az ügygel. Egy hatalmas műanyagszemétheget halmoztak fel a város belterületén, talán kétszáz méterre a legközelebbi lakóházaktól olyan módon, hogy egy cég

hulladékfeldolgozásra kapott engedélyt, tehát engedéllyel végezte a tevékenységet, úgy, hogy a kormányhivatal lehetőséget biztosított, hogy - megint csak, azt hiszem, Olaszországból származó - műanyagszemetet kamionszámra hozzanak be, de több ezer tonnányit. És úgy kezdték el deponálni ezt a műanyag hulladékot, hogy láthatóan nem voltak meg a feltételei annak a feldolgozási tevékenységnek, amire engedélyt kapott. Mi magunk jeleztük már korán ezt a problémát; egyébként a katasztrófavédelem megállapította, hogy a tűzvédelmi előírásokat sem tartják be. Ez a jelzés megérkezett a hatóságokhoz, és ezt követően még három hónapig hordták háborítatlanul ezt a külföldi műanyagszemetet. Most, talán olyan két év után lezárult az ügy, úgy, hogy elszállították ezt a hatalmas mennyiségű hulladékot, én úgy tudom, hogy Cikóra; nem tudom, ezt önök meg tudják-e esetleg erősíteni. Én azt gondolom, ez egészen elképesztő eset, hogy megtörténhet ez, hogy külföldi ilyen mennyiségű műanyagszemetet beszállítanak, a hatóságok értesülnek arról, hogy itt szinte minden szabálytalanul történik, de nem állítják meg, nem tudják megállítani a szemét beszállítását. Természetesen itt is feljelentést tettem, sőt itt kétszer kellett feljelentést tennem, hogy egyszer elkezdjék a nyomozást a hatóságok. És várjuk azt, hogy megtörténjen végre az elszámoltatás, de ez elképesztő költségeket jelent a magyar államnak, a magyar adófizetőknek, hogy ezeket a problémákat helyre rakják.

Milyen módon készül a kormány arra, hogy megváltoztassa a jogszabályi környezetet, hogy ne lehessen, ne adjon ki a kormányhivatal engedélyt egy ilyen tevékenységre, és hogy ne történhessen meg, hogy utána ezt a hatalmas mennyiségű hulladékot közpénzből kelljen ártalmatlanítani? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Visszaadom az ülés vezetését elnök úrnak.

(Az ülés vezetését dr. Keresztes László Lóránt, a bizottság elnöke veszi át.)

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban
ELNÖK: Tessék parancsolni!

DR. ZÖLD-NAGY VIKTÓRIA helyettes államtitkár (Technológiai és Ipari Minisztérium): Köszönöm szépen. Nyilván a törvényjavaslat is pont azt szolgálja, hogy bizonyos olyan eljárási vagy adminisztratív kérdésekben, ahol törvényi szinten tudunk szabályozni, ott törvényi szintű szabályozás legyen. Ahogy itt elhangzott, például a kamerafelvételek is úgy kerüljenek telepítésre, hogy, mondjuk, a hulladékszállító járműnek az útját is végig lehessen követni kamerával, amit utána hatósági eljárásban is fel lehet használni, vagy sokkal erőteljesebb lehessen akár a szankciók érvényesítése is a hulladékgazdálkodási hatóságok részéről. Tehát a törvényi szintű szabályozásban most is megjelennek ilyen elemek.

Ugyanakkor nyilván a végrehajtáson is nagyon sok múlik, ahogy elnök úr is említette. Működik számos kormányzati program az illegálisan már elhelyezett hulladék felszámolására, a „Tisztítsuk meg Magyarországot!” program vagy a TeSzedd! akciók, illetve működik a Hulladékradar applikáció. Ezekkel a programokkal egyébként 278 ezer tonna illegális hulladékot sikerült eddig felszámolni. Rengeteg bejelentés érkezik, tehát nyilván a bejelentések sorrendjében próbálják ezt a hatóságok is feldolgozni. De ami nagyon fontos, pontosan azért, merthogy ennyi bejelentés van, és nemcsak a Hulladékradaron keresztül, hanem egyébként is, ezért a kormányhivatalokon belül működő hulladékgazdálkodási hatóságot az elmúlt két évben jelentősen megerősítettük, tehát mind működési költségben, mind létszámban; kormányhivatalonként 20-20 fős létszámbővítést támogattunk éppen azért, hogy legyen kapacitás ezeknek a bejelentéseknek az ellenőrzésére.

Az egyedi eljárásokban nyilván kevésbé tudok tájékoztatást adni. A tamási ügyben amit tudok, hogy valóban a cikói lerakóba került ez a bizonyos hulladék, merthogy ezt hasznosítani már nem lehetett. Tehát akkor, amikor a hatóság elindította a fogatosítást a felszámolásra, akkor nem lehetett már hasznosítani, ezért nyilván műszakilag védett lerakóba került, ártalmatlanították, tehát ahogy a nem hasznosítható hulladékot kezelni tudják, ez ebben az esetben is így történt meg.

Azokat az eljárási elemeket, amit elnök úr említett, én ezt kevésbé látom, mi nyilván nem vagyunk benne a folyamatában, hogy a bejelentésekhez képest a hatóság mikor és milyen intézkedéseket tett meg. De az valóban tény, hogy egyébként engedéllyel rendelkeztek, és nyilván a bejelentéshez képest a hatóság a jogszabályokban foglalt keretek között vagy a jogszabályi előírások mellett az engedélyt meg tudta adni. S az egy következő kérdés volt, hogy nem az engedélynek megfelelően történt itt akár a tárolás, akár a lerakás is. Ezért vissza is vonta az engedélyt a hatóság ennek a cégnek, és ezt követően intézkedett a hasznosításról.

Tehát azt gondolom, most is teszünk néhány lépést törvényi szinten afelé, hogy a végrehajtást, a fogatosítást tudjuk erősíteni, illetve tovább tervezzük azoknak a kormányzati programoknak az erősítését, ami azt segíti, hogy a gyakorlatban már létező lerakókat felszámoljuk. S azt gondolom, hogy a hulladékgazdálkodás rendszerében, átállva a körforgásos gazdálkodás rendszerére, akár egy visszaváltási rendszer bevezetésével, évek alatt el fogunk jutni arra a szintre, hogy pont a visszaváltással és a szelektív gyűjtéssel sokkal kevesebb olyan hulladékáram lesz egyáltalán, ami illegális lerakókba kerül.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen helyettes államtitkár asszonynak. Kérdezem képviselőtársaimat, van-e további hozzászólási szándék. *(Nincs ilyen jelzés.)* Amennyiben nincs, a részletes vita ezen szakaszát lezárom.

Képviselői módosító indítványt nem nyújtottak be, illetve bizottsági módosító javaslat benyújtására sem érkezett javaslat.

Megnyitom a részletes vita utolsó szakaszát, amelyben bizottságunk dönt a részletes vita lezárásáról és a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról és benyújtásáról. Felhívom képviselőtársaim figyelmét, hogy a részletes vitát lezáró bizottsági jelentés elfogadása során a törvényjavaslatnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak való megfeleléséről is döntünk.

Kérdezem tisztelt képviselőtársaimat, támogatják-e, hogy a bizottság lezárja a részletes vitát. Aki támogatja, most szavazzon! *(Szavazás.)* Úgy látom, egyhangú döntéssel a bizottság lezárta a részletes vitát.

Kérdezem a bizottságot, elfogadja és benyújtja-e a részletes vitáról szóló jelentést. Aki ezt támogatja, kérem, most jelezze szavazatával! *(Szavazás.)* Itt 6 igent látok. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* Ez 1 nem. S aki tartózkodik? *(Szavazás.)* 2 tartózkodás mellett a bizottság elfogadta és benyújtja a részletes vitáról szóló jelentést.

Kérdezem a bizottságot, kíván-e előadót jelölni a bizottsági jelentés ismertetéséhez. *(Nincs ilyen jelzés.)* Úgy látom, hogy nem.

Kérdezem a bizottságot, van-e igény, szándék kisebbségi vélemény képviselésére. *(Nincs ilyen jelzés.)* Amennyiben nincs, így lezárom a napirendi pontot.

Megköszönöm helyettes államtitkár asszonynak és munkatársainak, hogy részt vettek a bizottsági ülésünkön. Köszönöm szépen. *(Dr. Zöld-Nagy Viktória és munkatársai távoznak az ülésről.)*

A 2026-ig szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programról szóló H/1834. számú határozati javaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

4. napirendi pontunk a mai ülésen a 2026-ig szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programról szóló H/1834. számú határozati javaslat részletes vitájának kijelölt bizottságként történő lefolytatása.

Megnyitom a részletes vita első szakaszát, a határozati javaslatnak a határozati házszabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát: azaz megfelel-e az indítvány az Alaptörvényből eredő követelményeknek, a jogalkotás szakmai követelményeinek, valamint a nemzetközi és európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek, és illeszkedik-e a jogrendszer egységébe.

Köszöntöm az előterjesztő Technológiai és Ipari Minisztérium képviselőjében Keszthelyi Nikoletta helyettes államtitkár asszonyt és munkatársait, valamint köszöntöm az Agrárminisztérium képviselőjében Schmidt András osztályvezető urat és Marczin Örs természetvédelmi fejlesztési referens urat. Jelzem képviselőtársaimnak, a bizottság számára, hogy az Agrárminisztérium részvételét azért kértük előzetesen ennél a napirendi pontnál, hiszen a nemzeti környezetvédelmi program részét képezi a nemzeti természetvédelmi alapterv, így ha ezzel kapcsolatban kérdés merül fel, akkor arra választ tudunk kapni.

S azt is jelzem, hogy helyettes államtitkár asszony előzetesen jelezte, hogy a hozzászólását vetítéssel szeretné kísélni, így a házszabályi rendelkezéseknek megfelelően ezt jóvá kell hagynunk. Kérdezem tehát a tisztelt bizottsági tagokat, hogy ki támogatja ezt. *(Szavazás.)* Úgy látom, mindenki, úgyhogy ilyen módon ehhez hozzájárultunk.

A házszabály 134. § (2) bekezdés a) pontja alapján elrendelem, hogy a vetítés anyagát csatoljuk mellékletként az ülés jegyzőkönyvéhez. Átadom a szót helyettes államtitkár asszonynak. Tessék parancsolni!

KESZTHELYI NIKOLETTA helyettes államtitkár (Technológiai és Ipari Minisztérium): *(Hozzászólását vetített prezentációval kíséri.)* Nagyon szépen köszönöm, elnök úr, és nagy tisztelettel köszöntöm a bizottságot, képviselő asszonyokat és képviselő urakat. Nagyon megtisztelő, hogy a Fenntartható Fejlődés Bizottsága előtt bemutathatom az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programot, amely egy országgyűlési határozat keretében kerül elfogadásra.

Ez a program egy horizontális program, amely a társadalom és gazdaság egészét érinti, egy olyan átfogó stratégiai dokumentum, amely az ország környezetvédelmi céljait és ezen célok eléréséhez szükséges feladatokat és eszközöket tartalmazza. Az Alaptörvénynek és a környezetvédelmi törvénynek megfelelően így az Országgyűlés időről időre egy átfogó képet kap a nemzeti környezetvédelmi program keretében a magyarországi környezeti állapotról. Ez az időszak hat évben került meghatározásra, így ez az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program 2026-ig szól. Ezen a slide-on látható egyébként, hogy a része, ahogy elnök úr is említette, az 5. Nemzeti Természetvédelmi Alapterv is a nemzeti környezetvédelmi programnak és ezzel egy időben a 4. Nemzeti Környezetvédelmi Program végrehajtásáról szóló beszámoló is benyújtásra került.

Csak röviden ismertetném, mivel ez egy eléggé széles körű és tartalmas dokumentum, a program szerkezetét, amely egy helyzetértékeléssel kezdődik, az úgynevezett DPSIR-moddal, amely a környezetvédelmi programok sajátja, tehát a többségük erre a logikára épül és az Európai Környezetvédelmi Ügynökség által javasolt modell. Majd a helyzetértékelés tartalmazza egyébként a nemzetközi trendeket és a SWOT-értékelést. Ebből következően került meghatározásra a program hosszú

távú jövőképe, majd a jövőképből meghatározásra kerültek az átfogó célok, 4 stratégiai cél és 2 horizontális cél, és a célkitűzések eléréséhez alaposabban meghatározásra kerültek a stratégiai területek - ez 22, majd látható lesz -, ehhez kötődően a célok és az intézkedések, valamint a hozzá kapcsolódó stratégiai eszközök, cselekvési irányok. *(Orosz Anna távozik az ülésről.)*

A program tartalmazza a finanszírozást is, tehát hogy milyen költségvetési forrással lehet elérni ezeket a programban meghatározott célkitűzéseket, jellemzően uniós nemzetközi és hazai források kerültek meghatározásra. Ahogy minden egyes stratégia vagy program esetében nagyon fontos a nyomon követés, illetve a monitoringrendszer kidolgozása is, ezért tehát kialakításra került egy mutatórendszer is, amellyel majd értékelni tudjuk a nemzeti környezetvédelmi program megvalósítását.

Itt a már említett DPSIR-modell csak nagyon röviden. Ez tartalmazza a hazai környezet állapotát befolyásoló főbb társadalmi és gazdasági folyamatokat mint hajtóerőket, a környezetterhelést, a környezet állapotát, a környezetállapot hatását az emberi egészségre és az ökoszisztémára, illetve az éghajlatra, valamint a végén a válaszok, válaszlépések, illetve az eredmények kerülnek meghatározásra, ahogy ezt a 4. nemzeti környezetvédelmi program is tartalmazza, ez részletesen bemutatásra került a dokumentumban. Ilyen eredmény például, hogy nőtt a keletkezett hulladék hasznosítási aránya, bővültek a zöldközlekedési lehetőségek, a környezeti nevelési és szemléletformálási programok bővültek Magyarországon, a fogyasztói igény is sokkal nagyobb a környezettudatosságra, most már minden negyedik gyermek zöldóvodába és minden harmadik tanuló ökoiskolába járhat.

Természetesen vannak kihívások is, mint például az éghajlatváltozásra adott válaszok meghatározása is szükséges lesz a jövőben és a program is erre keres többek között választ. Ez a slide még mindig a helyzetértékelést tartalmazza, de már a helyzetértékelés végén tartunk, ahogy egy SWOT-elemzésben, tehát az erősségek, gyengeségek, lehetőségek és veszélyek bemutatásából meghatározásra került a 4 fő témaköre a programnak, amelyből a 4 stratégiai célt hoztuk ki. Ez érinti az életminőséget és az egészséget, a természeti értékeket, erőforrásokat, az erőforrások hasznosítását és a környezeti biztonságot. Ezekre alapulnak a stratégiai célok.

Ez a slide pedig tényleg a keretét mutatja be a nemzeti környezetvédelmi programnak, tehát meghatározásra került az általános átfogó cél, amely tulajdonképpen Magyarország környezeti állapotának javítása és a fenntartható fejlődés biztosítása, a 4 stratégiai cél, amelyet említettem az előbb és van 2 horizontális, tehát átfogó cél, amely a társadalom környezettudatosságának növelése, illetve az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás. Ebből következően meghatározásra került 22 stratégiai terület és 9 stratégiai eszköz. Részletesen a következő slide tartalmazza ezeket, amelyek - tudom - nehezen olvashatók, de gyakorlatilag ez mutatja be tartalmilag is az 5. NKP keretét. Itt a 22 stratégiai cél is felsorolásra került, mint például - csak néhányat megemlítenék - a levegőminőség javítása, a zajterhelés csökkentése, a talajok védelme, a kármentesítés, a fogyasztás környezeti hatásainak csökkentése, a hulladékgazdálkodás. A stratégiai eszközöket láthatják, amely 9 darab, ezekkel érhetjük el a stratégiai célokat. Ilyen például a jogalkotás, jogi szabályozás, környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése, a stratégiai tervezés, fejlesztéspolitika, környezetvédelem megjelenése és erősödése a területpolitikában, településpolitikában, a nemzetközi együttműködés.

A finanszírozás, ahogy említettem, külön fejezetet kapott. Itt a hazai források jelennek meg, de nagyban számítunk a 2021-27-es időszakban az uniós forrásokra, illetve a nemzetközi támogatásokra is. Ilyen a KEHOP, illetve a KEHOP Plusz forrásai,

de akár a LIFE-támogatások is alapul szolgálnak a nemzeti környezetvédelmi program céljainak eléréséhez vagy a közös agrárpolitikai terv is.

A szereplők, akik a végrehajtásért felelősek. Ez nemcsak egy kormányzati program, hanem széles körű együttműködésre van szükség. A kormányzaton felül mindenki hozzájárul a program megvalósításához, hiszen maga a program egy horizontális, átfogó jellegű program, és a végrehajtás is ilyen hozzáállást kíván. Minden egyes terület, akár az önkormányzatok, a lakosság, az egyházak, civil szervezetek és gazdálkodó szervezetek a saját lehetőségeiken és kereteiken belül szükséges hogy hozzájáruljanak a környezetvédelmi célok megvalósításához, amelyet a programban feltüntettünk.

A végén a nyomon követés, monitoringrendszer kialakítására került sor. Negyven mutató keretében fogjuk meghatározni, hogy milyen szinten sikerült megvalósítani az NKP-ban meghatározott célkitűzéseket. Itt a 4 stratégiai célhoz kerültek lebontásra a különböző mutatók is.

Összefoglalásul, hogy a környezetvédelmi program hova szeretne eljutni a különböző szegmensekben, amely a környezetünkben megjelenik, mint például a gazdaság és a környezetvédelem közötti összhang megteremtése, hozzájárul a zöld átállás előmozdításához, szemléletformálás esetében a fenntartható életmódra és a fenntartható fogyasztásra történő átállás. A fogyasztói tudatosságra is szükség van, illetve egy szemléletváltásra, a piac, a gazdaság hozzájárulására is, hogy a green washingnak, a különböző zöldre festéseknek ne legyenek kiszolgáltatva a fogyasztók. De ilyen a körforgásos gazdaság tekintetében a képződött hulladék mennyiségének csökkentése, a hulladékhasznosítás arányának növekedése. Környezetterhelés csökkentése esetén a légköri szennyező anyagok csökkentése kiemelt szempont, illetve a zajterhelés csökkentése is, a víziközmű-szolgáltatás biztosítása is. A környezetbiztonság tekintetében fontos, hogy csökkenjen a környezetet és az emberi egészséget veszélyeztető hatások köre.

Végül, ahogy az előbb említettem, az együttműködés az, ami kiemelten fontos a nemzeti környezetvédelmi program megvalósításának a keretében, hiszen anélkül nem tudjuk elérni az itt meghatározott célokat, ami 2026-ig szól ebben az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban.

Röviden ennyit kívántam bemutatásként elmondani. Nagyon szépen köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönjük szépen helyettes államtitkár asszonynak a szóbeli kiegészítését. Kérdezem a bizottsági tagokat, ki kíván hozzászólni. *(Jelzésre:)* Alelnök asszonynak megadom a szót. Parancsoljon!

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót. Nagyon szépen köszönöm ezt a bemutatót. Ennek a programnak már a plenáris vitájában is elmondtam, hogy körülbelül az egyetlen következtetés, amit ebből le tudok vonni, hogy még dolgoznak jó szakemberek a minisztériumban, és hogy vannak olyan szakemberek, akik valóban tények, tudás alapján próbálják megközelíteni a környezetvédelmet mint problémát, és le is írják azt, ami véleményem szerint ha nem is tökéletes - lehetne és tudnám is kritizálni magát a programot is -, de azért egy viszonylag jó anyag, amit kaptunk. Úgyhogy ezt köszönöm.

Az viszont már érdekes, nekem ez a véleményem, hogy a végén itt elhangzott, hogy a zöldre festés ellen hogyan kell védekezni. Szóval, ahogyan én látom az Orbán-kormány teljesítményét, ez az anyag maga egy zöldre festés, sajnos. Tehát úgy igazából ez az anyag egy jól hangzó vízió, vagy nem is tudom, jól hangzó célok gyűjteménye, amelyeket jó lenne, ha periódusról periódusra a kormány valahogy végrehajtana.

Számomra az tűnik ki a gyakorlatból, hogy nemhogy nem hajtják végre, de hogy a közelében sincs a kormány ezeknek a környezetvédelmi programoknak.

Azt hiszem, az mintha elhangzott volna, hogy az előző program teljesítéséről benyújtottak egy anyagot, hogy az elkészült. Én azt nem láttam, de mindenképpen meg fogom nézni, mert arra viszont nagyon kíváncsi lennék, hogy ott hogyan számolnak el vajon a célokkal és a teljesülésekkel. Csak néhány dolgot emelnék ki. Azt mindig el szoktam mondani, hogy nagy kár, hogy nincs Magyarországon környezetvédelmi minisztérium, vagy legalább klímavédelmi vagy valami hasonló nevű, tehát valami, ami deklaráltan a környezetvédelemmel, klímavédelemmel, biodiverzitással foglalkozna. Én azt gondolom, sajnos ez is mutatja, hogy a kormány hogyan áll ehhez a témához. Ez nyilván nem az önök hibája, de ezt én problémának látom. Viszont ezzel összefüggésben némiképp érdekes, hogy leírják, hogy „az elmúlt években a környezetvédelem állami intézményrendszere a kormány céljaival és a bürokrácia csökkentésének irányával összhangban változott”. Hát, annyira sikerült a bürokráciát leépíteni, hogy gyakorlatilag folyamatos létszámhiány és kapacitáshiány van mind a környezetvédelmi hatóságokban, mind a nemzeti parkokban. Nem egy acélos ágazat ez ebben a kormányban, sajnos, azt tekintve, hogy hogyan képviselteti magát a szakma.

Le van írva az anyagban, hogy kiemelt szerepet kell kapnia majd az energiahatékonyságnak, a helyi megújuló energiaforrások növekvő használatának, de pontosan tudjuk, hogy az elmúlt 12 évben leállították a lakóépület-szigetelési programokat, nincs panelprogram, 2016 óta nem lehet szél erőműveket létrehozni. Tehát nagyon jó, hogy a programban leírják, hogy erre szükség lenne, csak éppen a kormány aktuális intézkedései ennek ellentmondanak.

Még talán két dolgot emelnék ki. Az egyik az, hogy leírják, nagyon helyesen, hogy a Balaton egy sérülékeny ökológiai rendszer, leírják, hogy a túlzott turisztikai kihasználás a természeti környezet növekvő terhelését eredményezi, és hogy ez milyen kockázatokkal jár, és hogy ezt a klímaváltozás hogyan súlyosbítja. De hát közben azt látjuk, hogy a magyar állam pénzén, közpénzen finanszíroznak a Turisztikai Ügynökségen keresztül olyan beruházásokat, amelyek tönkreteszik a Balatont, tönkreteszik a vízpartot, akár az aligai magaspart legyalulásának tervéről is beszélhetünk, meg a part beépítéséről. Vagy, mondjuk, említhetek még talán egy dolgot: nagyobb figyelmet kell fordítani a vízmegtartó művelési módok elterjesztésére és az ökológiai szempontú vízkormányzás alkalmazására. Ezt mi a Párbeszéd részéről abszolút üdvözljük, csak hogy megint csak azt látom, hogy a valós kormányzati szándék, a valós lépések e mögül elmaradnak.

Nem sorolom tovább, nem szeretném húzni az időt. Köszönöm az anyagot, örülök, hogy dolgoztak rajta. Mi a Párbeszéd részéről ezt azért nem fogjuk tudni támogatni, mert sajnos én azt látom, hogy ez a kormánynak maximum egy zöldre festésre jó, és én nem hiszek abban, hogy a kormányzati intézkedések követni fogják ezt a programot. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök asszony. Alelnök úrnak adom meg a szót.

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Többségi véleményt szeretnék ismertetni.

Tisztelt Helyettes Államtitkár Asszony, Képviselőtársaim! A betervezett nemzeti környezetvédelmi program gyakorlatilag egy stratégiai tervdokumentum, egy vezérfonal azoknak a természeti erőforrásoknak a megőrizhetősége és fenntartható használata érdekében, melyeken a velünk együtt élő fajok sokaságával osztozunk. Egy olyan keretrendszer, amelyben a környezeti, a társadalmi és a gazdasági szempontokat

együttesen vizsgáljuk, de ezzel együtt is a létfeltételeinket biztosító környezeti szempontok különös megvilágításban szerepelnek.

Az NKP a környezethasználat helyes módjára, a személyes felelősség vállalására, az eltérő társadalmi és gazdasági érdekek átlátható módon történő harmonizálására, a holisztikus megközelítésre, a rövid, közép- és hosszú távú szempontok egyidejű figyelembevételére, a fenntartható térhasználatra, a társadalmi igazságosságra, a helyi erőforrások fenntartható hasznosításának elvére hívja fel mindannyiunk figyelmét. Az NKP kísérletet tesz arra is, hogy a hazai kormányzati és parlamenti stratégiaalkotási keretrendszerbe illeszkedve, hatékonyan kapcsolódjon a már meglévő ágazati stratégiákhoz, és főbb célkitűzéseit igyekszik érvényre is juttatni azokban. Egyszerre kívánja biztosítani az egészséges környezethez való jogot, a megélhetést biztosító foglalkoztatási szint fenntarthatóságát, az erőforrás-takarékosságot, kordában tartani az energiaköltségeket, csökkenteni az ország energiafüggőségét, elősegíteni a természetes élőhelyek helyreállítását, támogatni a természetközeli gazdálkodás elterjedését, értékelhető lépéseket tenni az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásaihoz történő sikeres alkalmazkodás érdekében.

Mi a Fidesz és a KDNP képviselőcsoportjaiban úgy látjuk, hogy erősíteni kell a gazdaság és a környezetvédelem közti összhangot, mely elősegítheti a magyar gazdaság zöld átállását, azaz az anyag- és energiatakarékos technológiák elterjedését, a körforgásos gazdaságra történő átállás folyamatának felgyorsulását. Figyelemmel kell lennünk a légköri szennyezőanyagok mértékének csökkentésére, a biológiai sokszínűség fenntartására, a károsodott környezet rehabilitációjára, továbbá a nemzetközi kötelezettségeink arányos teljesítésére.

A Fidesz- és a KDNP-frakció elfogadásra alkalmasnak ítéli a 2026-ig terjedő időszakra szóló nemzeti környezetvédelmi programot. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. Kérdezem képviselőtársaimat, van-e további hozzászólás. *(Nincs ilyen jelzés.)* Amennyiben nincs, én magam szeretnék hozzászólni, ezért megkérem alelnök urat a levezetői feladatok átvételére.

(Az ülés vezetését Bencsik János, a bizottság alelnöke veszi át.)

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Elnök úr a szó.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP), a bizottság elnöke: Köszönöm szépen, alelnök úr, és nagyon szépen köszönöm helyettes államtitkár asszonynak és munkatársainak, hogy eljöttek és ismertették egy ilyen prezentáció keretében ezt a programot.

Igen részletes és hosszú volt a plenáris ülésen az általános vitája ennek a programnak, és egyébként nagyjából azt hallottam minden oldalról, hogy a program szakmai színvonalához nem fér kétség, tehát mindenki elismerte azt, hogy magas színvonalon készült el ez a program, és a kritikák egyébként most itt az ülésen és a plenáris ülésen is olyan jellegűek voltak, hogy mi az, ami esetleg kimaradt ebből a programból. Tehát én azt gondolom, ezt fontos itt is leszögezni.

Magam is arra szeretnék utalni, mi az, amit mindenképpen fontosnak, megkerülhetetlennek tartanánk mint LMP - Magyarország Zöld Pártja ebben a programban. Ugye, egyértelmű, hogy milyen kihívások között, milyen válságos időszakban kell gondolkodnunk, milyen módon kell a jövőt látnunk és a kihívásokat értékelnünk, azok súlyát, kockázatait értékelnünk. S azt gondolom, ez talán kevésbé jelenik meg a programban. Tehát a helyzetértékelésnél, úgy gondolom, sokkal

vastagabban kellett volna fogni a minisztérium tollának vagy ceruzájának vagy filctollának, hogy a mai kornak ezek a kihívásai kellő súllyal jelenjenek meg.

Amikor arról beszélünk, amit egyébként alelnök úr is említett, hogy fontos, hogy a gazdaságpolitikai és a környezeti szemlélet egyre inkább össze tudjon úgymond tolni, hogy úgy mondjam, nagyobb összhangban tudjunk gondolkodni, akkor pontosan arra kell felhívni a figyelmet - és én arra is hívom fel a figyelmet -, hogy mondhatjuk, ez egyre kevésbé jelenik meg a kormány munkájában. Amint arról már szó volt a mai ülésen is példaként, a kormány egyik zászlóshajója a gazdaságfejlesztésben az akkumulátorgyártás. Ennek a kihívása nem is nagyon jelenik meg ebben a programban, holott pontosan tudjuk, és egyébként miniszter úr - illetve most már korábbi miniszter úr - is elmondta, hogy az akkumulátorgyártás minden, csak nem környezetbarát és nem energiabarát iparág. Én azt gondolom, nagyon-nagyon nehéz, sőt úgy gondolom, lehetetlen indokolni a nemzeti érdekek szempontjából azt, amikor a kormány százmilliárdokat ad az adófizetők pénzéből olyan gyártóknak, olyan idegen gyártóknak, akik konkrétan felhasználják a vízkincsünket, akik környezeti kockázatokat jelentenek a tevékenységükkel, és akik olyan szintű növekményt jelentenek az energiakitettségekben, amire példa volt - és ez már elhangzott -, hogy konkrétan a debreceni akkumulátorgyár energiaigénye összevethető egy jelenlegi paksi blokknak az energiatermelésével.

Azt gondolom, nem lehet magyarázni ezt, és összevetve egyébként, ha csak a vizeket nézzük, a kihívásokkal, vízgazdálkodásunk hatásait, az ország lecsapolását, a víziközműrendszer súlyos problémáit, az ivóvízellátás terén megjelenő súlyos kihívásokat, mindenképpen csak a felelőtlenség szavával lehet jellemezni, hogy ilyen mértékű akkumulátorgyártó kapacitásokat akar és képzel el a kormány Magyarországon.

Hasonlóképpen a közlekedés hangsúlyos elemként jelenik meg, de ez teljesen releváns, hogy a környezetvédelmi programban a közlekedés ügyéről ilyen részletesen szól az előterjesztő. Ugyanakkor, ha megnézzük, hogy mi történt az elmúlt időszakban, hogy elmaradtak az átfogó, közösségi közlekedést érintő reformok, azt gondolom, ennek is szerepelnie kell a programban. Ez gyakorlatilag, néminemű buszcsereprogram mellett, összességében visszafejlődött, főleg a vidéki térségeket érintően, és pontosan olyan kormányzati intézkedéseket láthattunk éppen a Covid alatt, amik csökkentik a forrásokat, például kivonult a kormány a vidéki városok helyi közösségi közlekedésének támogatásából. Ennek is meg kellene jelennie a programban, értékelve a jelenlegi helyzetet, hogy bizony itt visszalépések történtek és ennek megfelelően egy ilyen kiindulóponttól kellene tervezni.

Hasonlóan hiányolom a programból annak a kellő mértékű kifejtését, hogy az éghajlatváltozás hatásai, a környezetpusztítással kapcsolatos kihívások szempontjából a legfontosabb küzdelem a városok, az önkormányzatok kezében van. Bizony azt látjuk, hogy ahelyett, hogy a kormány az eszközöket az önkormányzatok, a városok kezébe adná, a megszorítások mellett ezeket inkább elveszi. Ezek is igen jelentős növekményt jelentenek a kihívások szempontjából.

A környezetvédelmi intézményrendszerre az általános vitában is azt a példát hoztam, hogy ha megtörténhet ma Magyarországon, hogy környezetvédelmi engedélyt kap az aligai magaspart legyalulása befektetői érdekből, akkor ott bizony valami nagyon-nagyon rosszul működik. Konkrétan környezetvédelmi engedélyt adtak ki idén tavasszal arra a beruházásra Balatonvilágos térségében, amely nagyobb építési telkek kialakítása érdekében egy több millió éves geológiai képződmény lepusztítását indítványozta, ezzel veszélybe sodorva nemcsak az egyik legfontosabb természeti kincsünk partszakaszát, de egy nagyon fontos nemzeti jelképünket is. Nem az állami és nem a közigazgatási beavatkozásokon múltott, hogy visszavonta a befektető ezt a fajta

projektelemet, tehát most már nem akarja lepusztítani az aligai magaspartot. Ezért azt hiszem, hogy ez egy nagyon-nagyon komoly válságjelenség.

Még egy dologra szeretnék utalni. Úgy fogalmaz a program - most nem szó szerint idézem -, hogy további fejlődést kell elérnünk a víziközmű-szolgáltatás terén. Azt gondolom, ha kellőképpen a súlyának megfelelően kezeljük a víziközművek állapotát, azt, hogy milyen módon romlott le akár az elmúlt években is, hogy már 2017-ben a Megyei Jogú Városok Szövetsége is válságosnak nevezte a víziközműrendszer és a szolgáltatás állapotát, akkor azt kell mondanom, hogy most 2010-hez képest is rosszabb lett a helyzet, és konkrétan középtávon veszélybe került az ivóvízellátás Magyarországon, veszélybe került a vízbázisaink, a vízkincsünk védelme. Nem látjuk azokat a kormányzati lépéseket, nem látjuk azt a szakpolitikai háttérrel sem, én magam sem látom, nem kapok választ évek óta egyébként a Technológiai és Ipari Minisztériumtól vagy az előző ciklusban az Innovációs és Technológiai Minisztériumtól, hogy mégis mikor és mit kezd a kormány a víziközműrendszer összeomlásával. Azt gondolom, hogy itt sem megfelelő helyzetértékelés az, hogy további javulás kell a szektorban. A 25 százalékos hálózati veszteség és a konkrét összeomlásközeli helyzet mellett nagyon fontos, azt gondolom, eleme kell legyen ez, hogy az ilyen szintű helyzetértékelés bekerüljön.

Úgy érzékelem, hogy a kiindulópont bemutatásánál sokkal határozottabbnak kellett volna lenni a programnak, a célok jelentős részében természetesen egyet tudunk érteni, de azt gondolom, hogy van egy világos kormányzati terv, egy kormányzati szándék, akkor például egy környezetvédelmi programnak kell kezdeni valamit az akkumulátorgyártás ügyével, főleg akkor, amikor Göd térségében majd láthatjuk, hogy konkrétan az akkumulátorgyártáshoz használt veszélyes anyagok nyomait már kimutatták a különböző vízmintákban. Ezt hiányolom a programból, ezeket a kritikákat tudom megfogalmazni most dióhéjban. Köszönöm szépen, alelnök úr.

ELNÖK: Az elnöki feladatokat visszaadom.

(Az ülés vezetését dr. Keresztes László Lóránt, a bizottság elnöke veszi át.)

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy további felszólalás van-e. *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs, így megadnám a lehetőséget helyettes államtitkár asszonynak, hogy tudjon reagálni az elhangzottakra.

KESZTHELYI NIKOLETTA helyettes államtitkár (Technológiai és Ipari Minisztérium): Nagyon szépen köszönöm, elnök úr, és ahogy a plenáris ülésen is, itt is nagyon szépen köszönjük a dicsérő szavakat a szakmai színvonal tekintetében. A kollégák részére továbbítottuk, és mi is köszönjük a munkájukat, amelyet az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program előkészítésébe tettek.

Elhangzott a környezetvédelmi hatósági rendszer, illetve a minisztériumi rendszerrel kapcsolatos kritika. Meg kell jegyezni, hogy ugyanúgy, ahogy a környezetvédelmi program egy horizontális terület, a környezetvédelem is egy átfogó horizontális terület, tehát szükség van a minisztériumokon és a hatóságon belül is a rendszeres együttműködésre. Ugyanígy a környezetvédelmi hatóság a kormányhivatalokhoz került, 20 kormányhivatalban, a megyei szintű kormányhivatalokban működnek a környezetvédelmi hatóságok. Az engedélyezések során rendszeresen együttműködnek a társhatóságokkal mint szakhatóságokkal, tehát a katasztrófavédelemmel, természetvédelemmel, népegészségüggyel,

örökségvédelemmel, attól függően, hogy éppen az engedélyezési eljárás során milyen szakhatóságot kell bevonniuk.

Elhangzott az energiahatékonysággal kapcsolatban, hogy a kormány a 2020-ig kitűzött célt elérte a megújuló energiaforrások esetében, sőt különböző területeken sikerült magasabb szintű célt is elérni. Ezen felül a kormányzati cselekvési programban az otthonfelújítási programból, illetve a KEHOP Plusz programokból az otthonok energiahatékonyságának növelésére is sor került.

A vízmegtartás és vízvisszatartás tekintetében egy hosszú távú koncepció készül az érintettek bevonásával, ezt tudjuk jelenleg jelezni.

A közlekedéssel kapcsolatban elhangzott a közösségi közlekedésekkel kapcsolatos igény. 168 milliárd többletforrást már biztosított a kormány a vasúti ágazat bővítésére, a „Zöld busz” program keretében pedig 51 milliárd forintban igényelhetnek támogatást különböző települések.

A víziközműrendszer tekintetében pedig az integrációs program keretében segíti a kormány az önkormányzatokat.

Az akkumulátorgyártás is többször elhangzik kritikaként. A környezetvédelmi hatóság részéről feladat az engedélyek megadása. Itt is azt lehet mondani, hogy rendszeresen együttműködnek a társhatóságokkal, a legmagasabb szintű környezetvédelmi eljárást, környezeti hatásvizsgálati eljárást folytatja le a környezetvédelmi hatóság ezeknek az engedélyeknek a keretében, ez az úgynevezett IPPC-eljárás. Ebben az esetben a népegészségügy, talajvédelem, katasztrófavédelem, természetvédelem is vizsgálja magát a beruházás kérelmét, a hatásvizsgálati dokumentációkat, valamint a technológiát, megköveteli a legjobban elérhető technológiát minden esetben. A vízellátás biztosítását is beleértve a szennyvízelvezetés biztosítását is szakhatóságként a katasztrófavédelem vizsgálja rendszeresen, és ezt a környezetvédelmi hatóság az engedélye során veszi figyelembe. Itt még nagyon fontos megjegyezni, hogy ha egy beruházás, mondjuk, az akkumulátorgyár megkapja az engedélyt, akkor is utána a környezetvédelmi hatóság rendszeresen ellenőrzi magát a beruházást, illetve a határozatban előírtakat. Ezen felül a beruházónak önellenőrzés útján független laborral kell biztosítania az engedélyben foglalt határértékek betartását, de ezen felül még a környezetvédelmi hatóság más független szakértővel vagy laborral ugyanúgy ellenőrzi a cég nyilatkozatát gyakorlatilag az ellenőrzések során. Tehát egy folyamatos kontroll van biztosítva a beruházások engedélyezését követően is a környezetvédelmi hatóság részéről.

Bízom benne, hogy reagáltam mindenre, és nagyon szépen köszönöm a lehetőséget.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönjük szépen helyettes államtitkár asszonynak. Kérdezem képviselőtársaimat, van-e további hozzászólási szándék. *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs, így a részletes vita ezen szakaszát lezárom. Képviselői módosító indítványt nem nyújtottak be, illetve bizottsági módosító javaslat benyújtására előzetes jelzés sem érkezett. Megnyitom a részletes vita utolsó szakaszát, amelyben a bizottság dönt a részletes vita lezárásáról és a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról és benyújtásáról.

Felhívom tisztelt képviselőtársaim figyelmét, hogy a részletes vitát lezáró bizottsági jelentés elfogadása során a határozati javaslatnak a határozati házszabály 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak való megfeleléséről is döntünk.

Kérdezem a bizottságot, hogy lezárja-e a részletes vitát. Aki ezt támogatja? *(Szavazás.)* Úgy látom, egyhangú döntéssel ezt elfogadtuk.

Kérdezem a bizottságot, hogy elfogadja és benyújtja-e a részletes vitáról szóló jelentést. Aki támogatja, most jelezze szavazatával! *(Szavazás.)* Ez 6 igen. Aki nem támogatja? *(Nincs ilyen jelzés.)* S aki tartózkodik? *(Szavazás.)* 2 tartózkodás mellett a bizottság elfogadta a jelentést.

Kérdezem a bizottságot, kíván-e előadót kijelölni a bizottság véleményének ismertetésére. *(Nincs ilyen jelzés.)* Nem.

Kérdezem, kisebbségi vélemény ismertetésére van-e szándék. *(Jelzésre:)* Úgy látom, hogy van: alelnök asszony vállalkozik erre. Ezt támogatja-e a bizottság? *(Szavazás.)* A bizottság támogatja, köszönöm szépen.

Nagyon szépen köszönöm a minisztérium képviselőinek, helyettes államtitkár asszonynak és az Agrárminisztérium képviselőjének, hogy részt vettek az ülésünkön.

Az ülés berekesztése

Köszönöm szépen képviselőtársaimnak a kitartó munkát, munkatársaimnak is, és külön köszönöm a gyorsírók munkáját; azt gondolom, a mai ülés kapcsán igen sok munkájuk akadt és akadni fog. Úgyhogy köszönöm szépen mindenkinek, és lezárom a bizottságunk mai ülését. Úgy látom, az „egyebekben” senkinek nincs hozzászólási szándéka. Köszönöm.

(Az ülés befejezésének időpontja: 13 óra 32 perc)

Bencsik János
a bizottság alelnöke

Dr. Keresztes László Lóránt
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Dr. Lestár Éva és Prin Andrea